

HÁROMOLDALÚ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS SZÜLETETT A TEJÁGAZATTAL KAPCSOLATOS ADATSZOLGÁLTATÁS FEJLESZTÉSÉÉRT

Együttműködési megállapodást írt alá november 14-én, Velencén az Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI), a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH), valamint a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (TTT). A háromoldalú kooperációban résztvevők a jövőben a hatályos jogszabályokkal összhangban, együttesen működtetik a tejágazatra vonatkozó adatszolgáltatási rendszert.

2017 márciusában jelent meg a Földművelésügyi Minisztérium 8/2017. (III.2.) rendelete (a továbbiakban: Rendelet) a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettségről szóló piacszerkezési intézkedés kiterjesztéséről. Az új jogszabályi előírásokkal összhangban, a Tej Terméktanács korábbi statisztikai jelentésén alapuló adatszolgáltatási rendszert az AKI, a NÉBIH és a TTT együttműködésben üzemelteti az elkövetkezőkben.

Az Együttműködési Megállapodást 2017. november 14-én, a Tej Terméktanács Velencén megrendezett

VII. Tejágazati Konferenciájának nyitóeseményeként írta alá Juhász Anikó, az AKI főigazgatója, dr. Oravecz Márton, a NÉBIH elnöke és Mélykúti Tibor, a TTT elnöke.

A kiterjesztett intézkedés célja egy olyan, teljes lefedettségű adatbázis létrehozása, amellyel a szakmaközi szervezet eredményesebben tudja teljesíteni az uniós és hazai jogszabályokban meghatározott, az ágazat tevékenységének szervezésére, illetve szabályozására vonatkozó feladatait. Ugyanakkor az új rendszer az elemzők, a hatóságok és a kormányzati döntéshozók számára is megfelelő háttérrel biztosít.

A kiterjesztett piacszerkezési intézkedés végrehajtását – a mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény alapján – a NÉBIH jogosult ellenőrizni. Amennyiben az élelmiszerlánc-biztonsági hatóság a törvényi rendelkezések megsértését tapasztalja, a jogszabályban előírt mértékű ágazatfelügyeleti bírságot ró ki a jogsértést elkövetőre.

VII. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (Terméktanács) idén immár hetedik alkalommal rendezte meg Tejágazati Konferenciáját november 14-én, Velencén.

A Konferencia résztvevőit **Mélykúti Tibor**, a Terméktanács elnöke köszöntette, aki előadásában kitért az idén 25 éves szervezet büszkeségre okot adó olyan vívmányaira, amelyek az elmúlt évek során nem csak itthon, de nemzetközi szinten is megkülönböztették a Terméktanácsot a többi európai szakmaközi szervezettől. Ezek közül elsőként említette, hogy 2014 óta a Terméktanács az ellátási lánc mindhárom szakaszát képviseli, és a 2017. évi Alapszabály módosítás, illetve tisztújítás következtében a kereskedő tagoknak a testületi munkába való érdemi bevonásával valóban háromoldalú érdekegyeztető fórummá vált. Ennek köszönhetően tudott élni a Terméktanács azon uniós jogszabályi lehetőséggel, hogy egyes piacszervezési intézkedései (marketing hozzájárulás, statisztikai adatszolgáltatás) a szervezet tagsága mellett a teljes termékpályára kiterjeszthetővé váljanak. Az elnöki köszöntő zárásaként az ágazat előtt álló fontosabb kihívások, valamint főbb feladatok kerültek részletesebben bemutatásra.

A konferencia nyitóelőadását Dr. Juhász Anikó, az Agrárgazdasági Kutató Intézet főigazgatója tartotta meg, aki beszámolt a rövid távú tejpiaci kilátásokról, majd rátért a tejelő tehenéltartás jövedelmezőségének, a termelési költségeknek, a tej értékesítési árának nemzetközi összehasonlítására. A hazai viszonyok tekintetében két fő termék, a fogyasztói tej és a trappista

sajt példáján keresztül bemutatta a költség-, ár- és jövedelem vertikális megoszlását, és ez utóbbi esetben kiemelte, hogy a teljes vertikum a tej esetében 2015 óta, a sajt esetében pedig 2016 óta veszteséges. Előadásában felhívta a figyelmet a mezőgazdaságot érintő NH3 emisszió csökkentési kötelezettségre vonatkozó EU irányelvre, amely Magyarország részére 2020. és 2029. között 10%, 2030. után 32%-os csökkentést ír elő 2005. évhez képest. Az ehhez való megfelelés érdekében ismertetett az ammónia-kibocsátás csökkentését célzó takarmányozási stratégiára vonatkozó jó gyakorlatokat.

„Az Európai tejágazat jövője” címmel tartott előadást Bénédicte Masure, az EDA (Európai Tejszövetség) főtitkárhelyettes asszonya, aki az Európai

Egységes Piac és a KAP, valamint az EU kereskedelempolitikája témakörökre fókuszálva tájékoztatta a résztvevőket. Az egységes piac kapcsán a rendszer problémáira hívta fel a figyelmet azzal a példával, hogy az egyébként üdvözlendő kötelező tápértékjelölés miatt a fogyasztó azzal szembesül a boltok polcain, hogy – legalábbis a tápértékjelölés szerint – egy diétás kóla egészségesebb, mint egy 1,5% zsírtartalmú tej. A KAP jövőjével kapcsolatos tájékoztatást követően az Európai Unió tej- és tejtermék termelésére, illetőleg kereskedelmére vonatkozó statisztikai adatok kerültek bemutatásra az elkövetkező tíz éves periódusra vonatkozó – a globális népesség-, középosztály-, valamint tejfogyasztás várható növekedésére alapozott – előrejelzésekkel kiegészítve, továbbá a Brexit várható hatásairól is képet kaphattak a résztvevők.

Gérard Calbrix, az ATLA (Francia Tejfeldolgozók Szövetsége) igazgatója „A szerződéses viszonyok, a kiterjesztések és határidős piacok fontossága a tejágazatban” című előadásában részletes tájékoztatást adott a határidős piacok jellemzőiről, előnyeiről, hátrányairól, kockázatairól, alkalmazhatóságáról. Jelenleg három termékre, vajra, sovány tejporra és savóporra érhető el határidős jegyzés. Használati jellemzően élelmiszer előállító vállalkozások és tejtermék kereskedők. A tejfeldolgozók, illetve tejtermelők nem szereplői ennek a piacnak. A határidős piacokon minden esetben konszenzusos döntések születnek az árak vonatkozásában, mivel azonban a szereplők száma korlátozott, magas a manipuláció kockázata, és azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a résztvevőknek a vaj, illetve a sovány tejpór árának alacsony szinten tartása az érdeke. Mindazonáltal a jövő tekintetében az árkockázatok elkerülése miatt egyre fontosabb szerepe lesz ennek a piacnak, hangsúlyozni kell azonban, hogy önmagában

a határidős ügyletek nem alkalmasak a piaci ingadozások csökkentésére. Az előadás második felében a Franciaországban működő szakmaközi szervezetről, tevékenységeiről, kiterjesztett piacszervezési intézkedéseiről, valamint a termelők és feldolgozók közötti szerződéses viszonyokról hangzott el részletes tájékoztatás.

Horváth Anikó Katalin a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettese „A közös agrárpolitika következő ciklusa - a jelenleg látható kilátások” című előadásában elmondta, hogy Magyarország mintegy 31,72 milliárd EUR forrásból részesedik 2014–2020 között, részaránya a teljes KAP költségvetésében 3,19%, míg a hazai mezőgazdaság kibocsátása mindössze 2,1%-a az EU-28 kibocsátásának a 2016. évi adatok alapján. Az előadásban a KAP jövőjével kapcsolatos tárgyalások is fókuszba kerültek. A korábban nyilvánosságra került vitaanyag szerint az EU Bizottság nem tartja fenntarthatónak a rendszer jelenlegi szintű finanszírozását, és a társadalmi elfogadottság növelése érdekében várhatóan a kiskgazdaságok előtérbe helyezésére, valamint a mezőgazdaság alapanyagtermelésen túli szerepének erősítésére (zöld közjavak előállításának ösztönzése) helyezi a hangsúlyt. A 2020 utáni KAP lehetséges felépítését befolyásolja többek között az erőviszonyok részbeni újrarendeződése a BREXIT után, a 2019-es európai parlamenti választások és ezáltal egy új EU Bizottság felállása, valamint a társadalom irányából érkező folyamatos nyomás a KAP gazdasági, környezeti és éghajlati értelemben vett fenntarthatósága erősítésének igényével. A hazai agrárium jövője tekintetében lényeges kérdés, hogy hogyan segíthető elő hatékonyabban a generációváltás, illetve, hogy milyen lehetőségek vannak a kockázatkezelési eszközök fejlesztése kapcsán. Az előzetes magyar álláspont

kinyilvánítja a rendszer gyökeres átalakításának szükségtelenségét, továbbá hangsúlyozza a termeléshez kötött támogatások fenntartását, valamint hogy az agrárpénzek a jövőben is az agrártermelőkhez jussanak.

A Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. vezérigazgatója, Oláh Zsanett „A magyar tejfeldolgozók külpia- ci lehetőségeinek elősegítése, különösen Kína tekintetében” című előadásában a Magyar Nemzeti Kereskedőház felépítése, céljai és eszközzrendszere bemutatása mellett beszámolt néhány mezőgazdasági és élelmiszeripari export sikertörténetéről is. Habár a tej- ágazat tekintetében nincsenek még ilyen eredménye- ik, a lehetőségek adóttak, Kína tekintetében például különösen kedvezőek, hiszen Kínában kiemelkedő a tejtermékek iránti kereslet, 2011. és 2015. között 64%-os volt az emelkedés. 2016 szeptemberében alá- írásra került az Élelmiszerbiztonsági Egyetértési Nyi- latkozat. Az előadó felhívta a figyelmet a termékek mellett a hazai fejlesztésű és gyártású berendezések iránti igényre, a technológiaexportban rejlő lehetősé- gekre is.

Nagy Márton stratégiai és kreatív igazgató (Hinora Global Marketing Kft.) elmondta, hogy a Termék- tanács a 2/2015. (II. 6.) FM rendelet értelmében Kö- zösségi Marketing Alapot működtet, melynek célja, a fogyasztók több, gyakoribb és tudatosabb tej és tej- termék fogyasztásra való ösztönzése, a gyermekek, a fiatalok tej és tejtermék fogyasztásra motiváló neve- lésének támogatása, segítségnyújtás az egészségtu- dados táplálkozás kialakításában, a tej és tejtermékek fogyasztásának megszerettetésével, valamint a tejter- mékek sokféleségének és egészséges táplálkozásban betöltött szerepének bemutatásával.

A Terméktanács 2016 őszén tendert írt ki a Közös- ségi Marketing Alap felhasználására vonatkozó, a hazai tejfogyasztás népszerűsítését célzó középtávú tejmarketing stratégia és marketing terv kidolgozá- sára. A Hinora Global Marketing Kft. által bemu- tatott stratégia került megvalósításra. A Termék- tanács 2017. évi közösségi marketing kampányát fiatal olimpikek és sportoló példaképek – Kapás Boglárka bronzérmes olimpikek úszónő, Kendere- si Tamás olimpiai bronzérmes úszó és Nagy Ádám válogatott labdarúgó – mint a ’tej nagykövetei’ tá- mogatják. A 2017. évi marketing kampány főbb ak- tivitásai a televíziós reklámfilm forgatás és hozzá kapcsolt erőteljes ATL kampány, youtube-film ter- jesztés támogatással, közterületi megjelenés, web- oldal fejlesztés, online médiatámogatás, Facebook/ Instagram tartalomgyártás PPC támogatással, vala- mint akciósújság-hirdetések voltak.

A konferenciával párhuzamosan a helyszínen a Ter- méktanács Tejkamionja is látogatható volt, amely a 2017. év őszén 51 általános iskolában, áruházláncok- ban és rendezvényeken, összesen 83 állomáson nép- szerüsítette a hazai tejet és tejtermék fogyasztást.

A rendezvény ideje alatt a már korábban megszokot- tak szerint helyi általános iskolás gyermekek hall- gatták meg az edukációs előadást, valamint próbál- hatták ki az interaktív játékokat.

A 2017/2018. „KVÓTAÉVRE” PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR NEGYEDÉVES KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnök- sége 2017. december 15-i ülésén úgy döntött, hogy a

2017. április 1. napjától 2018. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2017. október 18-i ülésén – meghatározott 95 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” negyedik negyedévében (2018. január-március) 98 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.”

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁST KÖTÖTT A SYNGENTA MAGYARORSZÁG KFT. ÉS A TEJ TERMÉKTANÁCS

A Syngenta Magyarország Kft. (Syngenta) ügyvezető igazgatója, Matthew Pickard és Mélykúti Tibor, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (Terméktanács) elnöke a Syngenta kiemelt pártoló tagságáról szóló együttműködési megállapodást írt alá Budapesten, 2017. november 29-én. A Syngenta ezzel a Tej Terméktanács negyedik kiemelt pártoló tagjává vált.

A Syngenta a világ egyik vezető agrárvállalata, amely – többek között – magas hozamokat biztosító vetőmagokkal látja el a gazdálkodókat világszerte. A Syngenta hazánkban piacvezető a növényvédő szerek forgalmazásában és meghatározó szerepet tölt be a vetőmagok előállításában, értékesítése területén, vezető szerepet játszik szántóföldi vetőmagok nemesítésében, előállításában és forgalmazásában. A Syngenta nemesít, szántóföldi kísérleteket végez, vetőmagot állít elő és dolgoz fel, valamint kereskedik immár közel két évtizede.

Az aláíró felek egyetértenek abban, hogy az elmúlt évek időjárásának hektikusága nagy hatást gyakorol a mezőgazdasági termelésre és jelentősen befolyásolja a termesztett haszonnövényeink jövedelmezőségét. Ez a változás az átlaghőmérséklet emelkedésén túl az időjárási szélsőségek gyakoriságában mutatkozik meg, amely minden prognózis alapján tovább fokozódik majd a jövőben. A kukorica (és a silókukorica) az időjárás változékonyságának kitett, biológiailag is nagy vízigényű növényünk, ezért az egyre gyakoribbá váló aszályos években fellépő vízhiány érzékenyen érinti a hazai öntözés nélküli kukoricatermesztést. Annak érdekében, hogy a kukorica a megváltozott körülmények ellenére is gazdaságosan legyen termesztethető, szemléltetváltásra és komplex megoldásokra van szükség.

Mivel Magyarországon a tehéntej önköltségének 45-55 százalékát a takarmányköltségek teszik ki, rendkívül fontos és időszerű ez az együttműködés. A hazai nyerstej termelés sikeres fejlesztésének, alkalmazkodásának normál helyzetben is fontos célja a takarmány-

gazdálkodás és a takarmányozás színvonalának emelése. A szélsőségesse váló időjárási környezet jelentősen veszélyezteti a takarmánytermesztés biztonságát.

SZAKMAKÖZI SZERVEZETI ELLENŐRZÉS

A Földművelésügyi Minisztérium 2017 decemberében ismét megtartotta éves helyszíni szemléjét a Terméktanácsnál. A szaktárca vizsgálata minden évben arra terjed ki, hogy a Terméktanács elismert szakmaközi szervezetként történő működése (tagnyilvántartás, tagdíjfizetés, stb.) megfelel-e a vonatkozó jogszabályokban előírt feltételeknek. A vizsgálatról minden esetben jegyzőkönyv készül. A Földművelésügyi Minisztérium munkatársai a helyszíni szemle során megállapították, hogy a Terméktanács szakmaközi szervezetként történő működése teljes mértékben megfelel a jogszabályi előírásokban foglaltaknak.

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2017 IV. negyedévében a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak megsértése, illetve fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés miatt tett bejelentést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz, amely bejelentés kivizsgálásra került, a hatóság a jogsértést (helytelen zsírfokozat, illetőleg zsírtartalom) megállapította és az érintett vállalkozással szemben az élelmiszer-ellenőrzési bírságot kiszabta.

Fogyasztó megtévesztése miatt fordultunk a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósághoz a növényi „tejek”, „tejszínek” forgalmazása kapcsán, kérve a Hatóságot, hogy az Európai Unió Bírósága 2017 nyári döntésének érvényt szerezve vizsgálják meg a bejelentés tárgyát képező termékek jelölése, reklámozása, értékesítése során alkalmazott forgalmazói magatartást. Az NFH a vizsgálatot megindította, határozat még nem született.

Korábbi, öt vállalkozást érintő, ugyancsak fogyasztó megtévesztése (imitátum reklámozása, jelölés)

tárgyban tett bejelentésünk vizsgálata a negyedik negyedév folyamán lezárult, a hatóság a jogsértő magatartást valamennyi vállalkozás esetében megállapította. Ugyancsak lezárásra került egy – megkülönböztető, különleges tulajdonságra utaló megnevezés megtévesztő alkalmazása miatt tett – bejelentésünk, amelyben a NÉBIH a jogsértést megállapította és élelmiszerellenőrzési bírság kiszabása mellett a jelölési hibák javítására kötelezte az élelmiszer-előállítót.

2018 elején adófizetési kötelezettség teljesítésének valószínűsíthető elkerülése, illetve élelmiszerbiztonsági, valamint beltartalomra vonatkozó szabályok be nem tartása miatt három import UHT tej esetében is bejelentéssel élünk a Nemzeti Adó és Vámhivatal, illetve a NÉBIH felé.

A hatósági bejelentésekkel kapcsolatos részletes információk a Tej Terméktanács weboldalán megtalálhatók (www.tejtermek.hu).

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY

FELHÍVÁS SZJA 1%

2017. január 1-től a Tejszív Alapítvány is részesülhet a SZJA 1%-ának felajánlásából.

A Tejszív Alapítvány küldetése szerint a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási, gazdaságfejlesztési, jogvédő és érdekképviselői tevékenységet folytat. Kiemelt célja a hazai tejtermelés, tej és tejtermékgyártás rangjának emelése, a tejfogyasztás népszerűsítése, a Magyar Sajtlovagrend támogatása, a kézműves sajt készítőik összefogásának elősegítése, valamint az iskolai edukációs program és egyéb közösségi marketing tevékenységek ellátása.

Kérjük, hogy személyi jövedelemadó bevallása készítésekor adója 1%-át a Tejszív Alapítvány javára ajánlja fel!

A kedvezményezett adószáma: **18518825-2-43**

A kedvezményezett neve: **Tejszív Alapítvány**

Köszönjük, hogy adója 1%-ával segíti céljaink elérését!

Tejszív Alapítvány
kuratóriuma

TEJNAGYKÖVETEINK IS KAMIONRA SZÁLLTAK

A Tej Terméktanács 2017. évi közösségi marketing kampányát fiatal olimpikonok és sportoló példaképek – Kapás Boglárka úszónő, Kenderesi Tamás úszó és Nagy Ádám futballista – mint a 'Tej nagykövetei' támogatták.

Sportolóink ugyan az őszi időszakban is gőzerővel készültek versenyekre, de két edzés között is szakítottak időt arra, hogy meglátogassák a Tejkamiont és tejivásra, valamint egészséges életmódra ösztönözzék a fiatalokat.

Tejnagyköveteink látogatása a gyermekek körében osztatlan sikert aratott, hatalmas élményt nyújtva számukra a személyes találkozás példaképükkel, a közös tejivás, a fotózkodás és a dedikálás.

A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS KÖZLEMÉNYE

A SZAKMAKÖZI SZERVEZETNÉL MŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGI MARKETING ALAPBA TÖRTÉNŐ BEFIZETÉSRŐL SZÓLÓ PIACSZERVEZÉSI INTÉZKEDÉS ISMÉTELT KITERJESZTÉSÉRŐL

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács üdvözlí, hogy a Földmívelésügyi Miniszter az évek óta működtetett Közösségi Marketing Alapjának fenntartási kötelezettségét újabb három évre, 2020 decemberéig kiterjesztette azokra a „külső” tejpiaci szereplőkre is, akik korábban csak élvezték a – szakmaközi szervezeti tag tejtermelők, feldolgozók és kiskereskedelmi láncok által finanszírozott – 2013-ban államilag elismert reprezentatív tejágazati szakmaközi szervezet által működtetett közösségi marketing saját vállalkozásukra gyakorolt pozitív hatásait.

2020. december 31-ig tehát a jelenleg nem szakmaközi szervezeti tagokra is pontosan ugyanolyan pénzügyi hozzájárulási feltételek vonatkoznak a Közösségi Marketing Alapot illetően, mint a szervezeti tag feldolgozókra és kereskedőkre:

- a Magyarország területén működő tejfeldolgozó, nagykereskedelemmel foglalkozó tejágazati szereplő, valamint tej-kiskereskedő köteles piacszerzési hozzájárulást fizetni a szakmaközi szervezetünk által működtetett Közösségi Marketing Alapba,
- a piacszerzési hozzájárulás (azaz a marketing járulék) mértéke a befizető tej és tejtermék forgalmazásából származó, tárgyévet megelőző naptári évben keletkezett nettó árbevételének fél ezreléke,
- a piacszerzési hozzájárulás megfizetése helyett a szakmaközi szervezet védjegysaládjának jogszerű használata (és a védjegyhasználati díj megfizetése) is választható.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács továbbra is tagjai közé vár mindenkit, aki egyetért célkitűzéseivel, szeretne részt venni munkájában és elfogadja a tagsággal járó feltételeket, továbbá érdekében áll a tejágazat fejlődése, az ágazatban élők boldogulása.

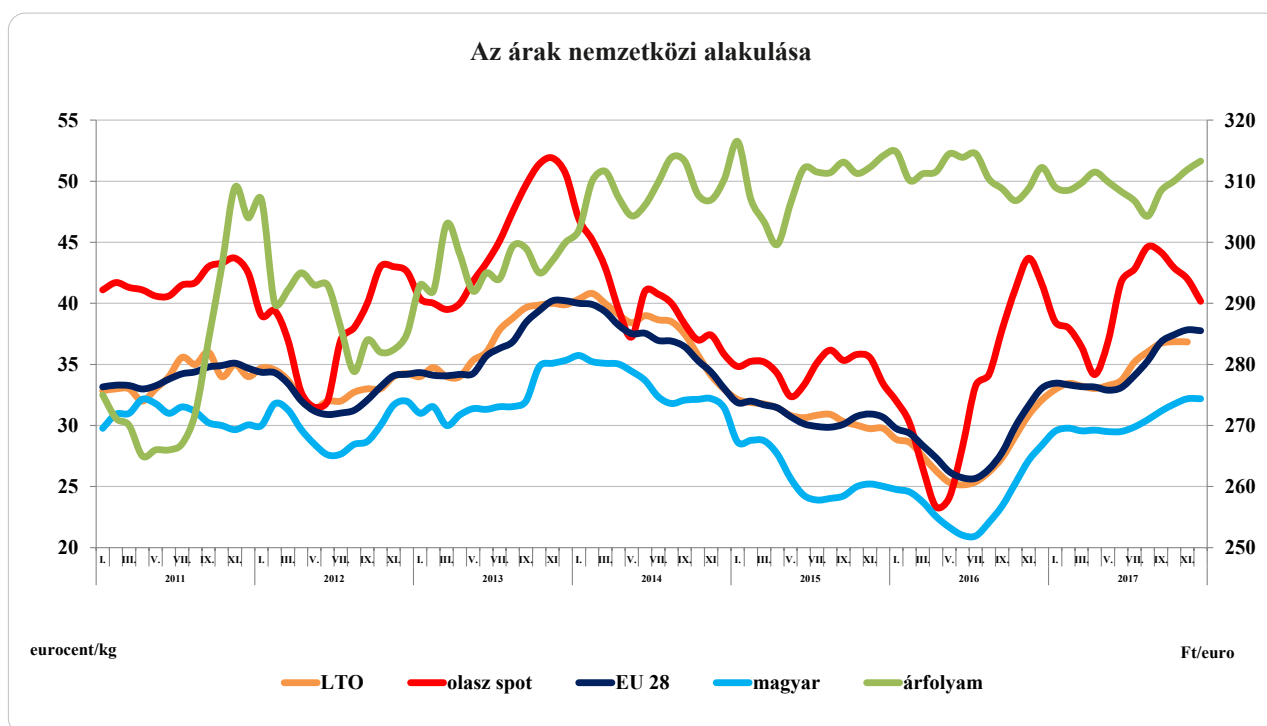
Mivel a tejpiaci kérdések legnagyobb részében egyértelmű a piaci szereplők – tejtermelők, feldolgozók, kereskedők, fogyasztók – érdekközössége, a szervezett együttműködés kialakítása gyakorlatilag elkerülhetetlen.

A Közösségi Marketing Alapba történő befizetéssel kapcsolatos bővebb információ és a további tudnivalók a www.tejtermek.hu és a www.tejsziv.hu oldalon kerülnek elhelyezésre.

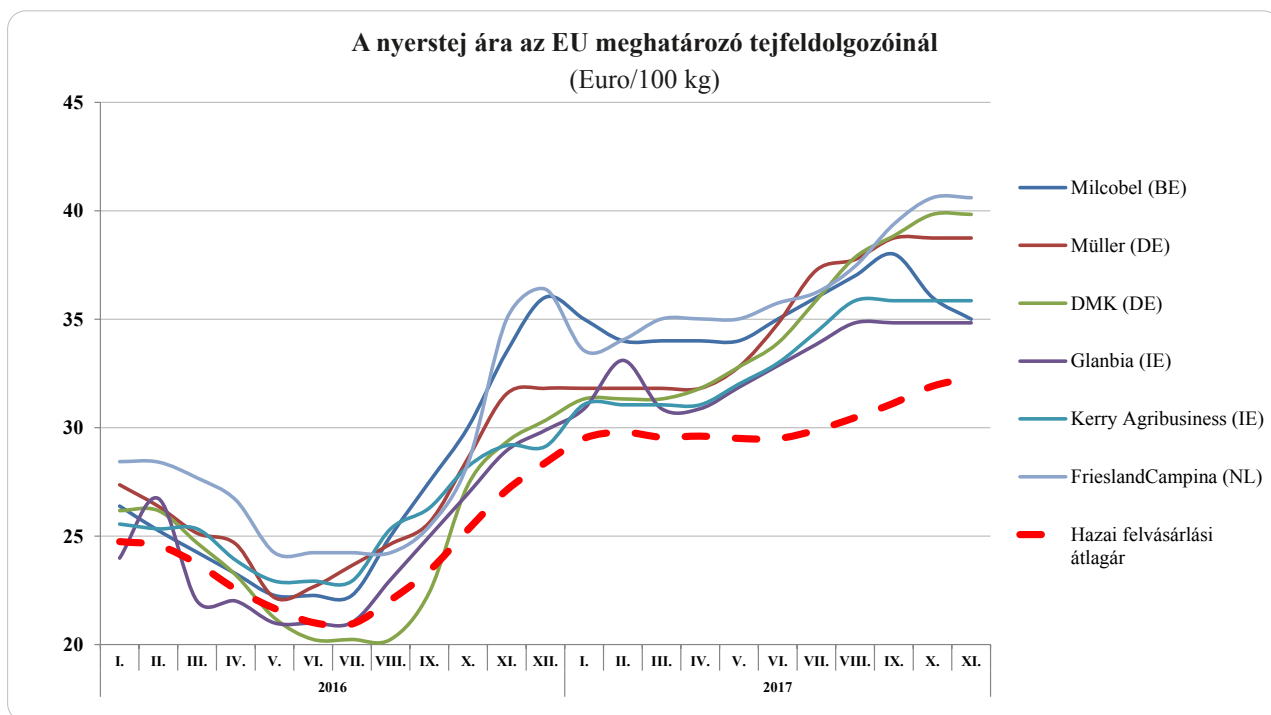

A nyerstej felvásárlási ára valamennyi vizsgált relációban hasonló trendet követve 2016 második félévétől hosszú hónapok árzuhanása után egészen 2017 elejéig tartósan növekedett. 2017 első felében az EU-28 felvásárlási átlagára 33 eurocent/kg árszint közelében stabilizálódott, majd július, augusztus és szeptember hónapban nagyobb mértékű, 3-4%-os növekedés következett be. Ezt követően a növekedés üteme lelassult, november hónapban már az 1%-ot sem érte el az árjavulás. Az LTO árfigyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási áraiból számított átlagár dinamikájában és árszintben is az EU átlagárához hasonlóan, sőt azt kismértékben meghaladóan alakul. A hazai felvásárlási ár követi az uniós trendet, annak mértékétől jellemzően 10%-kal elmaradva. Az árnövekedés itt is megjelent, de jóval mérsékeltebben, havonta csupán 1-2%-ot elérve, amelynek következtében az uniós átlagártól való elmaradás az év utolsó negyedében 15%-on állandósult. A piaci folyamatokra érzékenyebben reagáló olasz spot piacon az árak jóval kiegyensúlyozatlanabb képet mutatnak, a 2016. novemberi csúcsról 2017 májusára 22%-ot zuhant a spot ár, majd hasonlóan dinamikus árjavulás vette kezdetét. Nyár végére az árak már 30%-kal haladták meg a tavaszi szintet. A szeptemberi spot ár azonban hosszú idő után csökkenni kezdett, és ez a folyamat év végéig kitartott, miáltal a decemberi spot ár 10%-kal marad el a 2017. augusztusi legmagasabb ártól. Az EU Bizottság decemberre becsült átlagára (37,76 eurocent/kg) novemberhez képest már csökkenést mutat, azaz a spot piaci trend a felvásárlási átlagárakban is megjelenni látszik.

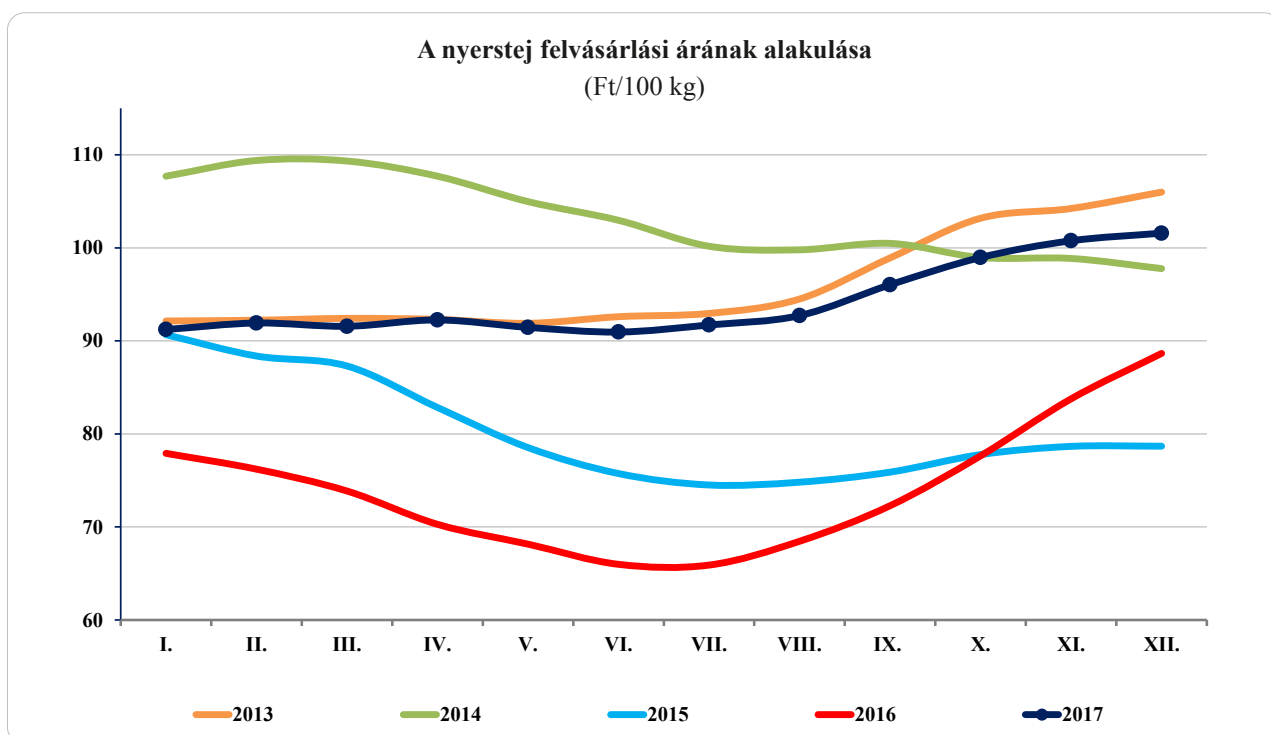
*Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.*

Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árait vizsgálva hasonló tendenciák láthatóak. A 2017 első négy hónapját jellemző stagnálást követően májustól szinte valamennyi vizsgált tejipari vállalkozás hónapról-hónapra emelte a felvásárlási árait, amelynek következtében az augusztusi árak 10-20%-kal haladták meg az áprilisi árakat. Szeptemberben még egy mérsékelt áremelést hajtottak végre a feldolgozók, októberben azonban a német DMK kivételével mindenhol változatlan maradt az ár, sőt a belga Milcobel az árak csökkentése mellett döntött. November sem hozott nagyobb változást, az áprilisi árakkal összehasonlítva azonban még mindig jelentősnek mondható az áremelkedés: a német felvásárlási árak 20% feletti, az ír és a holland árak 15% közeli javulást mutatnak. Átlagon aluli, csupán 3%-os a belga Milcobel felvásárlási árának változása november és április között, amelyet még a hazai felvásárlási árak 9%-os javulása is felülmúl, annak ellenére, hogy a hazai átlagár novemberben 8%-kal maradt el a felmérésben szereplő legalacsonyabb árat fizető Glanbia (Írország) árától, míg a legmagasabb árat fizető holland FrieslandCampina áránál 20%-kal alacsonyabb.

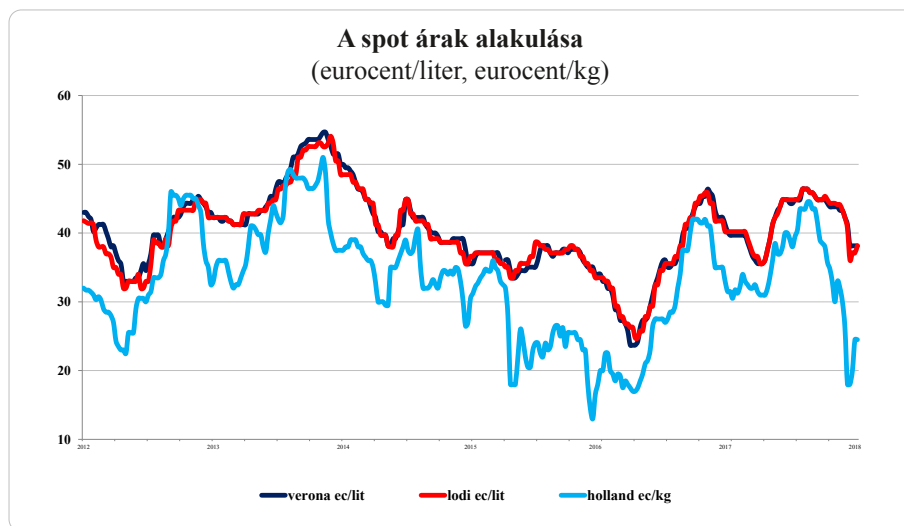
Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül

A nyerstej hazai felvásárlási ára 2017 elejére megerősödött és nagyobb ingadozások nélkül egész nyáron át megtartotta stabilitását. 2017. január és augusztus között mindösszesen 1,6%-kal emelkedett az országos átlagár, folyamatosan a 91-92 Ft/kg sávon belül mozogva. Szeptember hónapban aztán egy jelentősebb (+3,6%) elmozdulás következett be, amelyet hónapról-hónapra további, bár kisebb mértékű árajulás követett. A decemberi növekedés alig 1%-os, de a 101,58 Ft/kg felvásárlási átlagár 15%-kal magasabb az egy évvel korábbinál, és 54%-kal haladja meg az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. júliusi árat. Az elmúlt éveket vizsgálva, 2014 februárjában volt a legmagasabb a nyerstej felvásárlási ára (109,39 Ft/kg), amelytől a 2017. decemberi átlagár csupán 7%-kal marad el.

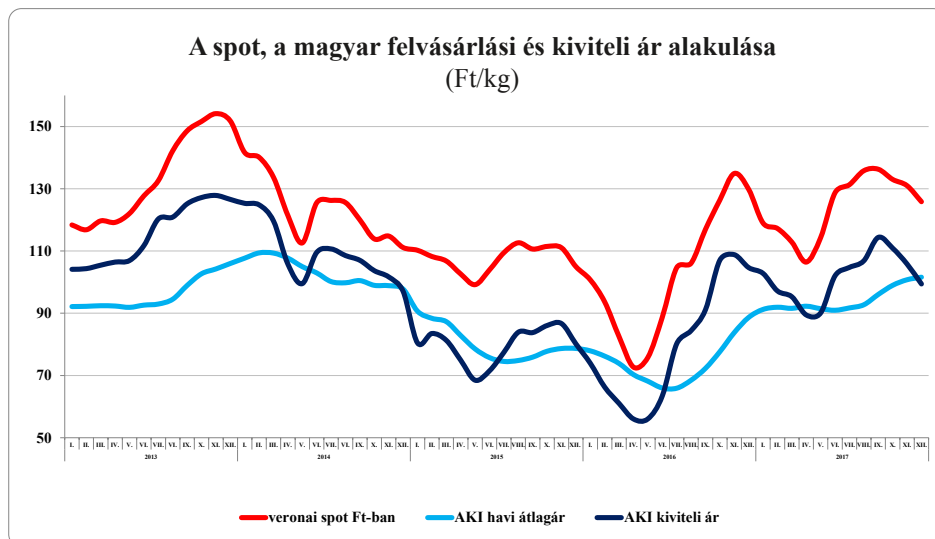
Forrás: AKI

Az olasz spot árak 2017 tavaszától nyár végéig folyamatosan javultak, az augusztus végén mért 46,40 eurocent/liter spot ár már elérte a 2016. novemberi csúcserőrtékét. A javuló tendencia azonban szeptember hónapban megállt, és egészen decemberig kismértékű, de folyamatos csökkenés jellemezte, amikor is egy nagyobb ársuhanás következett be. Egy hónap alatt több mint 10%-kal, 36,00-38,00 eurocent/literre, a tavaszi árszintre estek vissza az árak. Az új év eleje további csökkenést nem hozott, a spot piaci árak az első hetekben stagnálni látszanak. A holland spot árak alakulása kevésbé kiegyensúlyozott, kisebb megtorpanások jellemzik a trendjét. Május és július hónapokban is visszaestek az árak, majd egészen szeptemberig itt is határozott javulás volt mérhető, az árak jóval a 2016-os szint felett alakultak. A szeptember a holland spot piacon drasztikus árcsökkenést hozott, amit december elején egy még jelentősebb követett: az árak 18,00 eurocent/kg-ra zuhantak, amely ár már a 2016. évi mélypontot idézi. Ez az ár csaknem 60%-kal alacsonyabb az idei csúcsnál (44,50 eurocent/kg), amely pedig 6%-kal haladta meg a 2016 novemberében mért legmagasabb árat. A 2018. év a holland spot piacon pozitív változást hozott, az árak több mint 30%-ot javulva 24,50 eurocent/kg-ra emelkedtek január első heteiben.

Forrás: CLAL

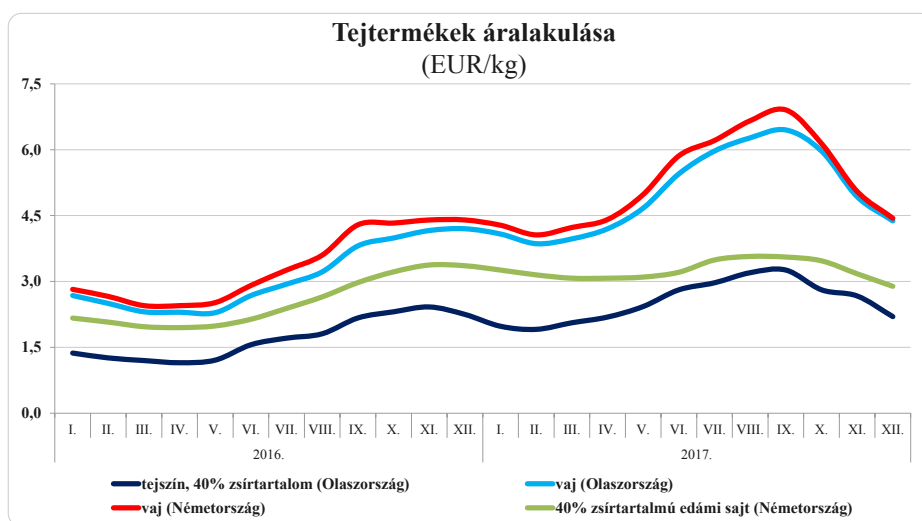
A piaci trendekre érzékenyebben reagáló hazai kiviteli árak esetében stabilitásról nem beszélhetünk, a 2016. novemberi csúcserőrtékhez képest 2017 áprilisára 18%-kal zuhantak az árak, majd a piaci folyamatok hatására az olasz spot árakat követő dinamikus emelkedés vette kezdetét. Ennek következtében a szeptemberi 114,37 Ft/kg kiviteli ár csaknem 30%-kal haladta meg az áprilisi árat, míg az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. áprilisi árhoz (56,02 Ft/kg) képest 100%-os a javulás mértéke. Októberben ugyanakkor, a spot árak esését egy hónappal később követve, az exportár is csökkenni kezdett, amely áresés azóta is tartja magát. A decemberi ár 99,41 Ft/kg, amely 13%-kal alacsonyabb a szeptemberi csúcárnál. A kiviteli árak fellendülésével a felvásárlási átlagár és az exportár közötti különbség 15-20%-ra nőtt, amely különbség a felvásárlási árak javulásával év végére eltűnt, december hónapban a kiviteli ár ismét a felvásárlási ár alá süllyedt. A hazai kiviteli árak az olasz spot piaci ártól való elmaradása 15-20%-on állandósult az év folyamán.

Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

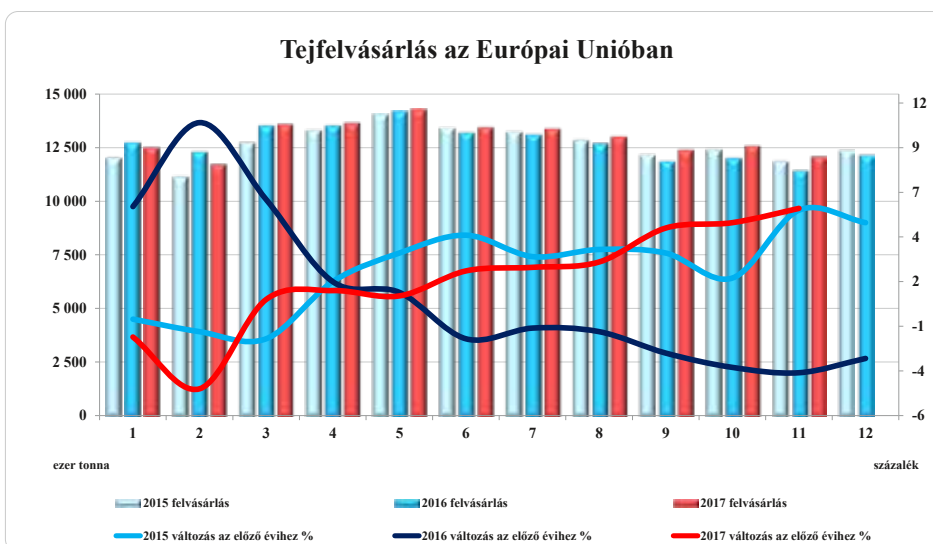

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A tejtermék árak sokkal érzékenyebbek, változékonyabbak, válság idején gyorsabban és drasztikusabban is csökkennek, ahogy a piaci körülmények javulásával is elsőként kezdenek emelkedni. A 2017. évet jellemző kereslet-kínálati viszony megváltozása leginkább a tejszír alapú termékek piacát érintette. Míg a válság hatására a tejszír alapú tejtermékek mennyiségének jelentős csökkenése volt megfigyelhető, addig az ilyen zsíros jellegű termékek iránti kereslet folyamatosan bővül. Ennek következtében 2017 márciusáról szeptemberére átlagosan 60%-ot javulva, mind a németországi és olaszországi vaj ár, mind az olaszországi tejszín ár rekordértéket ért el, 180%-kal meghaladva a 2016. év mélypontjának számító áprilisi árakat. Szeptemberben ugyanakkor a növekedés megállt, októbertől az árak hónapról-hónapra 10-20%-kal csökkentek. A sajt (Németország) árában az előbbi termékekhez hasonló mértékű árváltozás nem jellemző, szeptemberig 16%-ot emelkedtek az árak március-hoz képest, és az októberben megindult árzuhanás sem volt olyan meredek. Mindemellett a 2017. éves átlagárak valamennyi vizsgált tejtermék esetében jelentősen meghaladják az elmúlt évek éves átlagárait: a vaj esetében 60, a tejszín esetében 50, a sajt esetében 30%-kal magasabb az éves átlagár 2016. évhez képest, míg 2015. év vonatkozásában a növekedés a vajnál és a tejszínnél 70% feletti és a sajtnál is 35%-os.

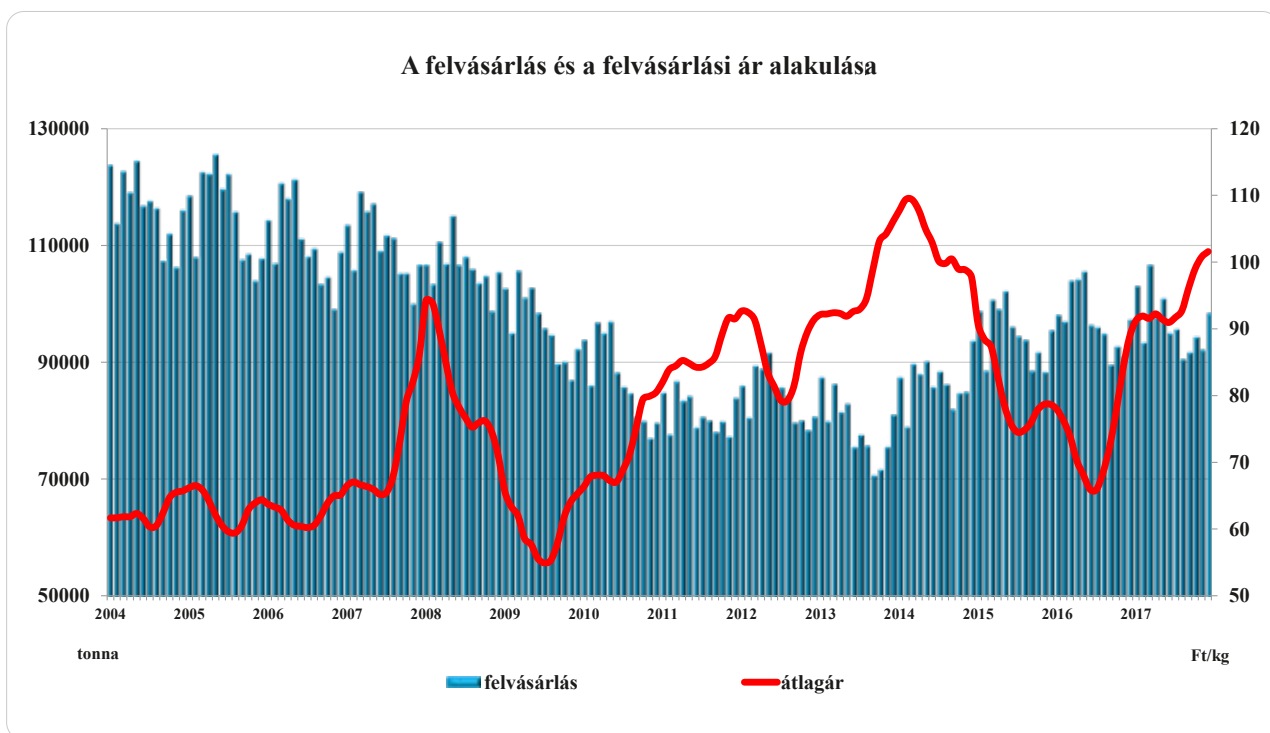
Forrás: CLAL

A 2016 negyedik negyedében – az Unió válságkezelő intézkedésének hatására – bekövetkezett termelés-csökkenés 2017 elején is folytatódott, majd márciustól hónapról-hónapra egyre nagyobb mértékben növekedett a havi felvásárolt tej mennyiség. Augusztusban már 2%-ot meghaladó volt a termelésnövekedés, ami az őszi hónapokban rendre meghaladta a 4%-ot. Novemberben ennél is nagyobb, 5,6%-os növekedéssel 2017. I-XI. hónapjának összes felvásárlása már 1,6%-kal haladja meg 2016. év azonos időszakának felvásárlását, jelentősen meghaladva a szakértők által 2017. évre becsült 0,6%-o termelésnövekedést.

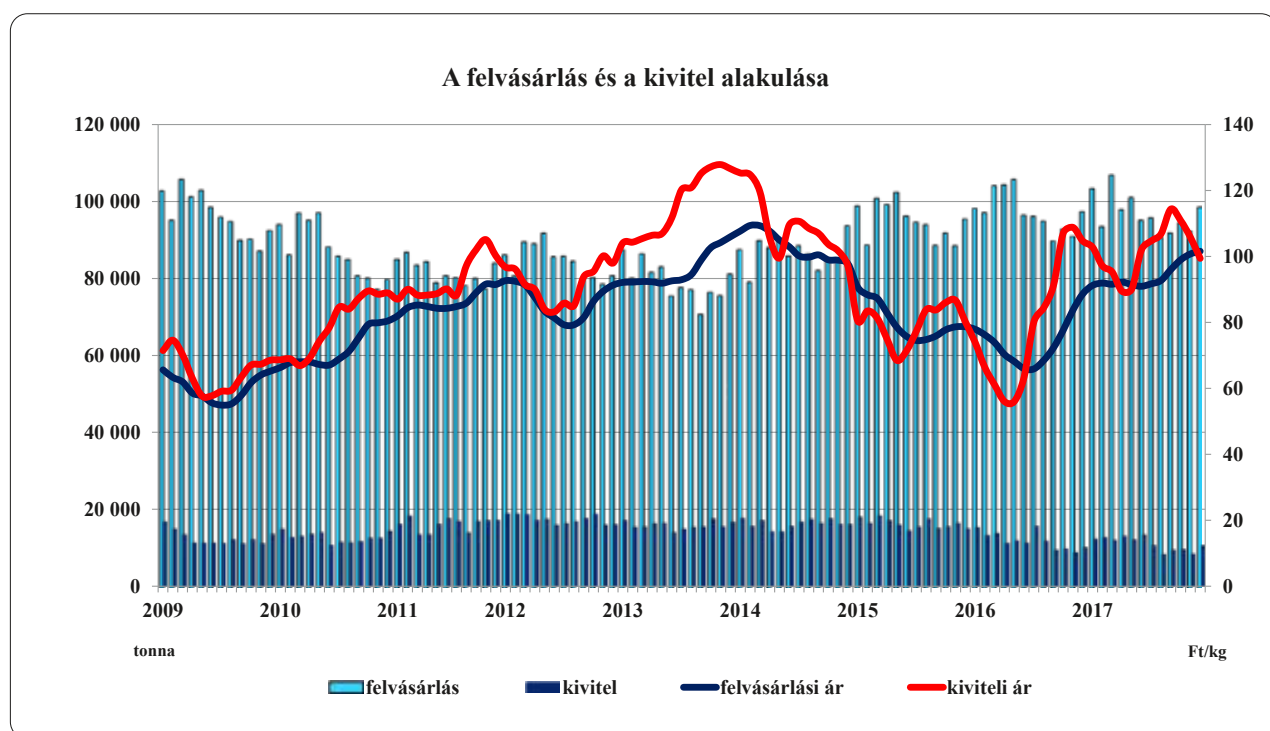
Forrás: CLAL

Magyarországon 2015., majd 2016. év is rekord termelési adatokat hozott. A 2017. év elejét még mindig a termelés növekedése jellemezte, a 2. negyedévtől azonban már – egyes hónapokban az 5%-ot is elérő – csökkenést mutattak a hazai felvásárlási adatok. Ennek következtében a 2017. év teljes felvásárlása összességében 0,6%-kal elmarad a 2016. évben felvásárolt mennyiségtől.

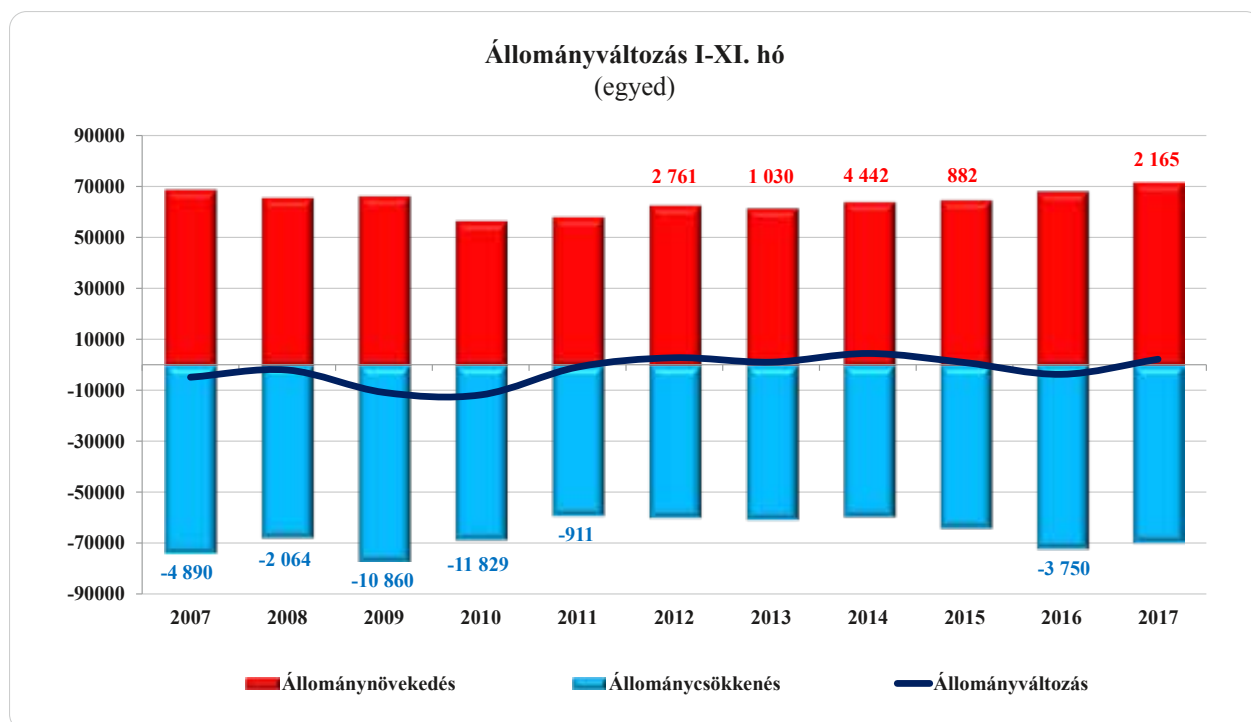
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas (15-20%) nyerstej kiviteli arány 2017. év elejére 10-15%-ra mérséklődött. A második félévtől már inkább a 10%-os arány volt jellemző, miáltal a kivitel éves szinten a korábbi évekhez hasonlóan a felvásárolt mennyiség 12%-ában rögzült.

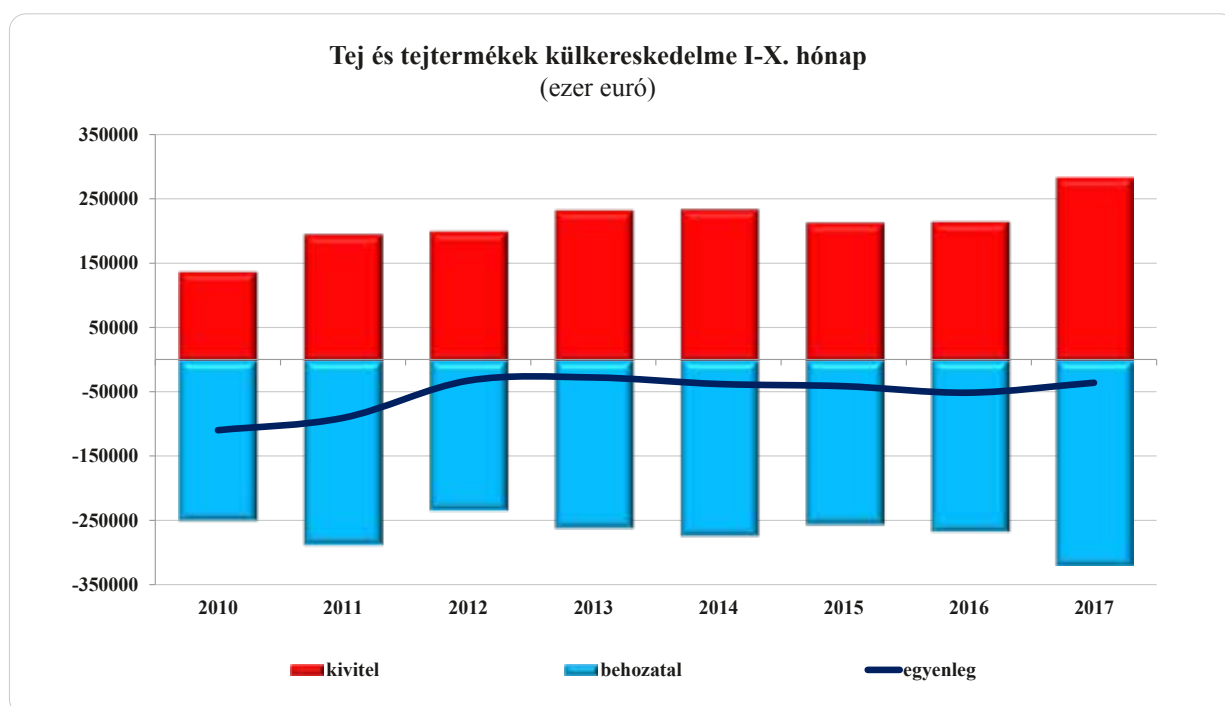
Forrás: AKI

2017 novemberére a tehénállomány normalizálódni látszik, habár az üszőbeállítások száma kismértékben csökkent, az üszővásárlások száma közel másfélszeresével nőtt az előző évhez képest. Emellett a tehénkivonások száma is csökkent, és ennek részeként a vágásra értékesített mennyiség is már az átlagos arányt mutatja. Mindezek következtében 2017. I-XI. hónapjában az állománynövekedés mértéke 1%-ot meghaladó az előző év azonos időszakához viszonyítottan.

Forrás: ÁT Kft.

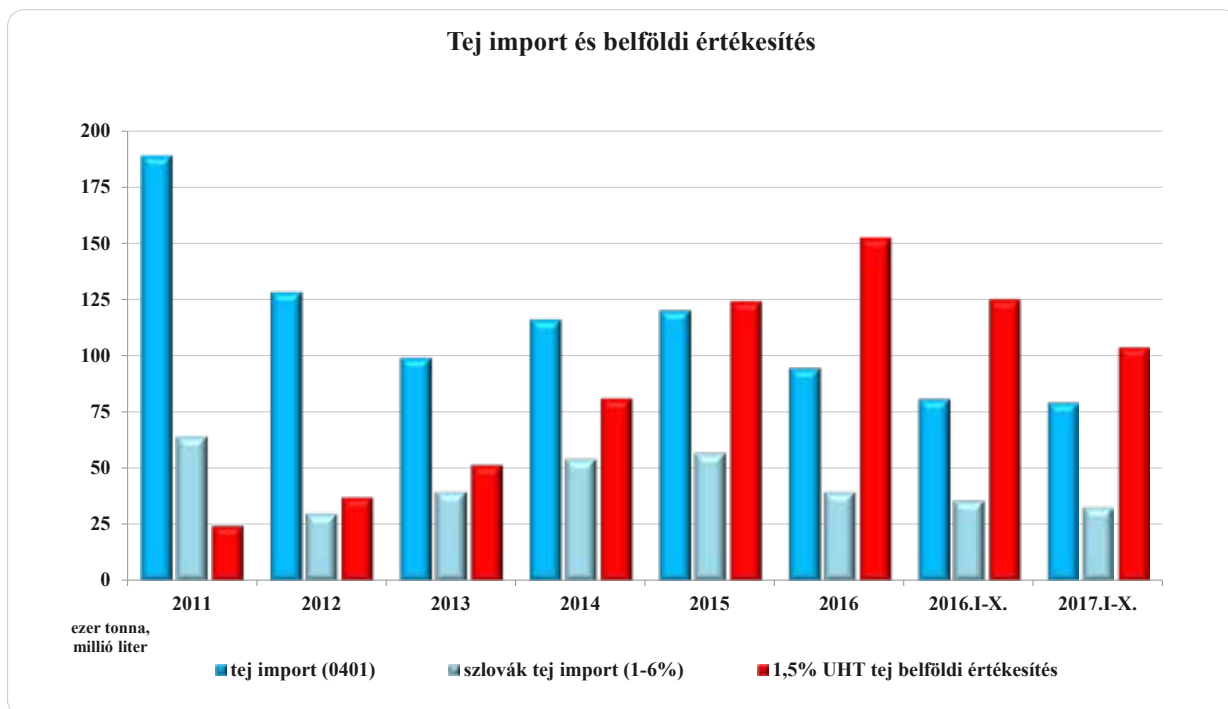
A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2017 első tíz hónapjában mind az export, mind az import vonatkozásában jelentős növekedés következett be értékben kifejezve. Az export 32, az import 20%-kal emelkedett 2016. január-októberéhez képest, mindkét relációban meghaladva az eddigi „rekorder” 2013. és 2014. éveket. Az export és az import egymáshoz viszonyított aránya is javult, megközelítőleg azonos értékben exportáltunk, illetve importáltunk tejterméket, az import enyhe túlsúlyával.

Forrás: KSH

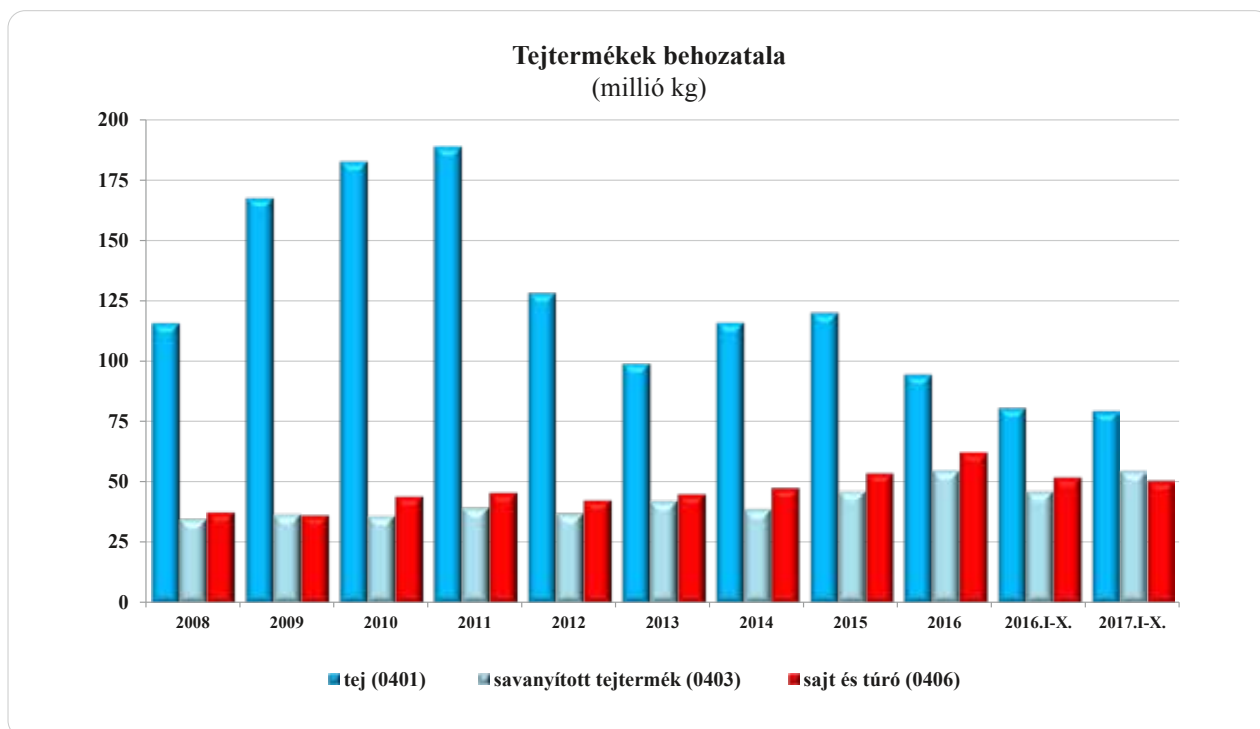

A hazai folyadéktej fogyasztás szempontjából nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítésében 2017. évben jelentősnek mondható, mintegy 20%-os visszaesés tapasztalható 2016-hoz képest. Tekintettel arra, hogy az import mennyisége alig emelkedett, a számok az UHT tejek fogyasztásának csökkenését mutatják. Az importon belül kis mértékben változott a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző (40-45%-ot kitevő) szlovák tej importja, előző évhez képest 8%-kal kevesebb tej érkezett hazánkba 2017/2016 első tíz hónapjának vonatkozásában.

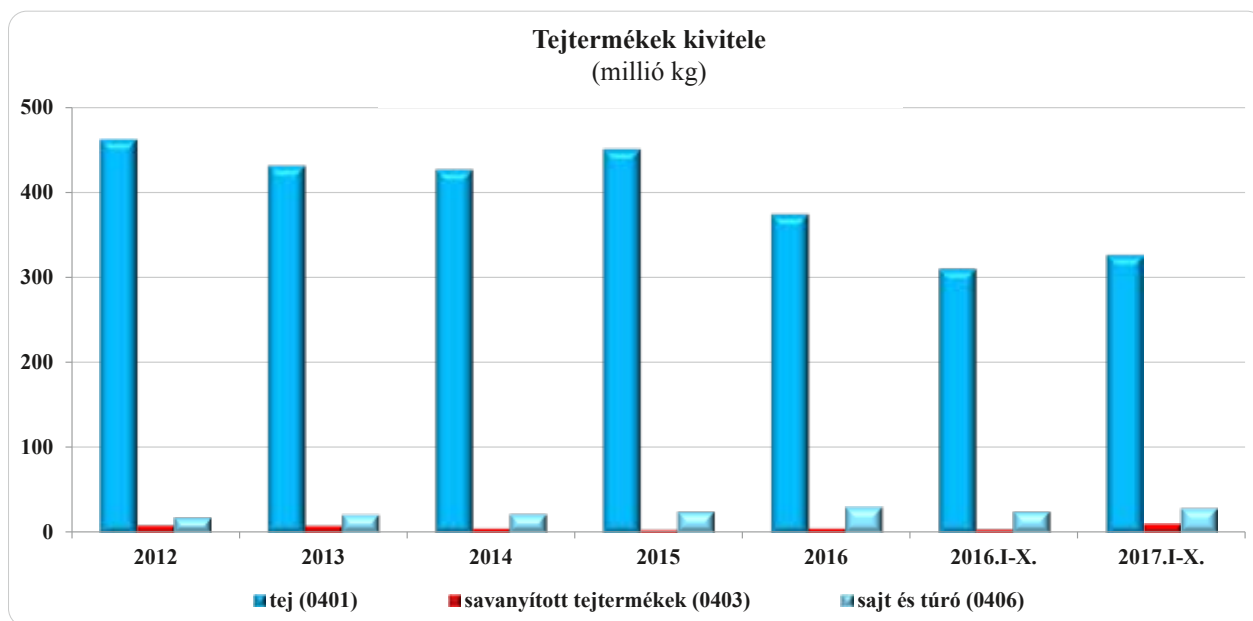
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, azt követi a savanyított termékek, illetve a sajt és túró importja. A 2017. év első tíz hónapjának adatait összevetve az előző év azonos időszakának importjával, a tej, valamint a sajt és túró esetében mérsékelt, 2-3%-os csökkenés, míg a savanyított termékeknél határozott, közel 20%-os növekedés tapasztalható.

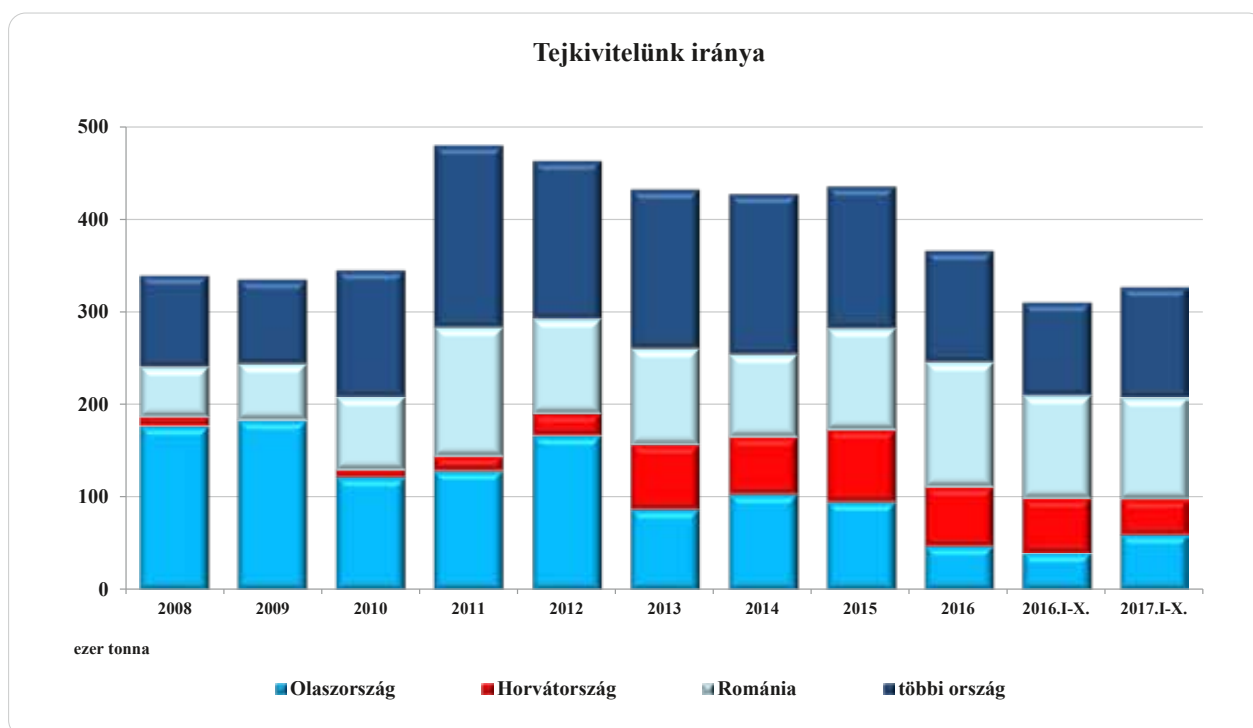
Forrás: KSH

Export struktúránk tekintetében pozitív változás állt be, míg a továbbra is az exportunk jelentős részét kitevő fogyasztói folyadéktej exportja az előző évhez képest megközelítőleg azonos szinten (~+5%) mozog, addig a magasabb feldolgozottságú termékek, így a sajt exportja 15%-kal, a savanyított tejtermékek kivitele pedig más-félszeresével emelkedett az első tíz hónap vonatkozásában.

Forrás: KSH

A 2017. január-október havi hazai tejkivitel közel azonos a 2016. évivel. A főbb célországok közül Olaszország irányába újra jelentősen megnőtt a kivitel, 2017-ben csaknem 50%-kal több tej került exportálásra, mint az előző év azonos időszakában. Nagymértékben csökkent az export Horvátország (-35%) felé, míg Románia irányába megközelítően ugyanannyi tej távozott az első 10 hónap során, mint az előző évben. A romániai kivitel részaránya az összes exportból még mindig a legnagyobb, 34%, míg az olasz és horvát exporté egyaránt 18-18%.

Forrás: KSH

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU nyerstej szállítása 2017 márciusától folyamatosan az előző évi szint feletti, ezzel az év eleji nagyobb mértékű termeléseszköcsökkenést kompenzálni tudta. 2017 első tíz hónapjának felvásárlása így már 0,8%-kal haladja meg a 2016 azonos időszakában felvásárolt mennyiséget. Az utolsó 12 hónap adatait vizsgálva az EU-28 felvásárlása csupán 0,1%-kal magasabb az azt megelőző 12 hónaphoz képest.

Magyarország felvásárlási adatai a 12 hónap tekintetében az átlagtól eltérően 0,9%-os csökkenést mutatnak, míg a 2017. év vonatkozásában az uniós átlaghoz képest még nagyobb az eltérés, Magyarország felvásárlása 2017 első tíz hónapjában 1,1%-kal csökkent 2016. évhez viszonyítottnak.

A 2017. január-októberi időszakban Uniós szinten csökkent a sovány tejpor (-4,7%) és a vaj (-2,5%) termelése, míg a többi főbb tejterméké növekedett: sajtból 1,7, kezelt tejből 0,7, teljes tejporból pedig 2,3%-kal nagyobb mennyiség került előállításra az előző év azonos időszakához képest.

Az EU nyerstej átlagár 2017 első félévében 33 EUR/100 kg szinten stabilizálódott, majd július és szeptember között határozott (+3-4,5%) havonkénti emelkedést mutatott. A novemberi 37,83 EUR/100 kg uniós ár 18%-kal magasabb a 2016 augusztusi árnál és csaknem 50%-kal haladja meg a 2016. júniusi mélypontot. Az Európai Bizottság decemberre becsült átlagára (37,76 EUR/100 kg) ugyanakkor már egy enyhe csökkenést mutat, amelyet a spot piac, valamint a tejtermékek árainak alakulása már előrevetített.

A magyarországi átlagár tendenciája az uniós átlagárhoz hasonlóan alakul, és habár az árjavulás kisebb mértékű, a novemberi 32,19 EUR/100 kg ár így is 20%-kal magasabb az egy évvel korábbinál. Ezzel azonban Magyarország a 28 tagállam között felállított sorrendben újra visszacsúszott a 25. helyre, csak Portugália, Bulgária és Románia nyerstej árai alacsonyabban a magyar felvásárlási árnál.

Az olasz spot árak 2017 tavaszától nyár végéig folyamatosan javultak, az augusztus végén mért 46,40 EUR/100 kg spot ár már a 2016 novemberi csúcsértéket (45,88 EUR/100 kg) is meghaladta. A javuló tendencia szeptember hónapban megállt, és azóta kismértékű, de folyamatos, november és december hónapokban

csökkenés jellemzi, amelynek következtében a 2018. januári 35,00 EUR/100 kg ár már 24%-kal a 2016 novemberi árszint alá süllyedt. A holland spot árak alakulása kevésbé kiegyensúlyozott, kisebb megtorpanások jellemezték, de a szeptemberi árak itt is jelentősen a 2016-os szint felett alakultak, amikor is egy áresés vette kezdetét. Decemberre 18,00 EUR/100 kg-ra zuhant az ár, 60%-kal a 2017. évben mért legmagasabb (44,50 EUR/100 kg) ár alá, amely pedig 6%-kal haladta meg a 2016 novemberében mért legmagasabb árat. December végén az árak ismét pozitív irányba kezdtek alakulni, 2018. január elején az ár 24,5 EUR/100 kg-ra emelkedett.

A főbb tejtermékek közül a vaj ára soha nem látott magasságokba emelkedett rövid idő alatt, 2017 márciusától szeptemberig több, mint 60%-kal nőttek az árak. Szeptemberben az áremelkedés megállt, azóta a folyamatos mérséklődés a jellemző. A többi vizsgált tejtermék ára csökken, a legnagyobb áresés a sovány tejpornál tapasztalható, ahol szeptember végére ismételtelen az intervenciós ár alá süllyedt az ár, amely folyamat azóta sem állt meg. A sajtoknál inkább stagnálás, illetve enyhe emelkedés jellemezte a 2017. évet, egészen az év végéig, amikor is az árak csökkenni kezdtek. 2018 januárjában a vaj (+6%) és az emmentáli (+4%) kivételével valamennyi termék ára az egy évvel korábbi árszint alatt alakul: a gouda 2, a cheddar 5, az edámi 8, a teljes tejpor 12, a savópor 27, a sovány tejpor pedig 31%-os csökkenést mutat.

(2018. január 10-i árak – sovány tejpor: 144 EUR/100 kg, vaj: 453 EUR/100 kg, teljes tejpor: 267 EUR/100 kg, cheddar: 316 EUR/100 kg, edámi: 299 EUR/100 kg, gouda: 313 EUR/100 kg, emmentáli: 426 EUR/100 kg, savópor: 67 EUR/100 kg)

KÜLKERESKEDELEM

A 2017. január-novemberi export adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a főbb tejtermékek közül csökkent az export az előző év azonos időszakához képest a vajnál (-17%), míg a sovány tejpor exportja 39, a sajté 4, a teljes tejporé pedig 3%-kal emelkedett. Az import vonatkozásában a sajtnál 2017. 1-11. hónapjában 18%-kal esett vissza az Unión kívüli országokból beérkezett mennyiség, miközben a vaj importja 26%-kal emelkedett. Az EU vaj exportjának fő célországa továbbra is az USA, sőt, 2016. évhez képest 40%-kal növekedett is az export mennyisége. Az addig ugyancsak fő exportpiacnak számító Szaúd-Arábia felé ugyanakkor jelentősen (-58%) visszaesett a kivitel. Növekedett az

export Kína és Irán irányába. A sajt export főbb célpiaca továbbra is az USA és Japán. A sovány tejpor esetében változatlanul Algéria, Kína és Indonézia áll az első három helyen, 2016. évhez képest 30-60%-kal emelkedtek az exportmennységek.

A VILÁGPIACI ÁRAK

A 2018. januári világpiaci árak alapján a sajt, a teljes tejpor és a vaj esetében az EU, míg a sovány tejpornál Óceánia árai a legmagasabbak. Az USA-ban 2017 első tíz hónapjában a vaj kivételével (-0,4%) valamennyi főbb tejtermék – így a sajt (+2,5%) – termelése emelkedett az előző évhez viszonyítottan. A sovány tejpor termelése 2017 második félévében drasztikusan elmaradt az előző évhez képest, októberben a csökkenés 42%-os volt. Ausztráliában a kvótaév tekintetében (2017. július – 2017. szeptember) a sajt (+6,6%) és a teljes tejpor (+24%) kivételével valamennyi tejtermék termelése jelentősen, átlagosan 20%-ot meghaladóan csökkent az előző kvótaévhez képest. Ugyanitt a tejtermelés a 2016/17 kvótaév vonatkozásában nagy mértékben (-6,9%) mérséklődött, de a 2017. júliusában megkezdődött 2017/2018. kvótaév első öt hónapjának termelése már 3,1%-kal meghaladja az egy évvel korábbit.

Új-Zélandon a 2016/2017 kvótaév tekintetében csupán 1,1%-os a termeléseszkökenés, a nyári hónapok azonban már jelentős növekedést hoztak, 2017. június-novemberben 1,8%-kal emelkedett a megtermelt mennyiség. (Megjegyzés: egyes ipariági információk szerint a 2017. évi száraz időjárás hatással volt a talaj nedvességére és a legelők minőségére, amely folyamat várhatóan folytatódni fog az újévben is. Egy jelentős 2018. elején hulló csapadék sem lenne elegendő ahhoz, hogy a termelés visszaálljon a korábban várt szintekre az új-zélandi tejtermelők szerint.)

Az USA-ban 2016. év termelése 1,8%-kal magasabb az előző évinél, 2017. 1-11. hónapjában pedig további 1,5%-os az emelkedés. Az átlagár az USA-ban 2017 eleje óta kisebb-nagyobb megszakításokkal folyamatosan csökken, a novemberi 36,3 EUR/100kg ár 4%-kal marad el az Unió ártól. Új-Zélandon az árak április hónaptól emelkedni kezdtek, de az árnövekedés a nyári hónapokban megállt. Az őszi hónapok drasztikus áresést hoztak, a novemberi 30,8 EUR/100 kg ár 20%-kal marad el az EU átlagárától.

(Az elemzés a Milk Market Observatory – Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont – legfrissebb adatai alapján készült – http://ec.europa.eu/agriculture/market-observatory/milk/index_en.htm)

TEJPIACI JELENTÉS

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettségről szóló piacszerkezési intézkedés kiterjesztéséről szóló 8/2017. (III.2.) FM rendelet alapján 2017 januárjától a Tej Terméktanács korábbi statisztikai jelentésén alapuló kiterjesztett adatszolgáltatási rendszer működik. A rendszer kidolgozásában, a jogszabály megalkotásában a Terméktanács aktívan részt vett, és azóta is gyakorolja a szakmai kontrollt.

Az adatszolgáltatási rendszert a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Agrárgazdasági Kutató Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács együttműködésben üzemelteti. A jogszabály értelmében valamennyi Magyarország területén működő tejfeldolgozó, nyers tehéntej kivitellel foglalkozó tejtermelő, nagykereskedelemmel foglalkozó tejágazati szereplő, valamint – meghatározott árbevétel nagyság feletti – tejkereskedő köteles a jogszabályban rögzített adattartalmú ('Alapanyag', valamint 'Késztermék' fősoportok – termelés, import, belföldi-, illetve export értékesítés és zárókészlet) adatszolgáltatást teljesíteni.

A kiterjesztett piacszerkezési intézkedés ellenőrzése a NÉBIH feladatköre. Amennyiben a Hivatal megállapítja, hogy a piaci szereplő a piacszerkezési intézkedés rendelkezéseit megsértette, ágazatfelügyeleti bírságot szab ki.

A NÉBIH a feldolgozott tejpiaci jelentéstételből összeállított összesített, illetve átlagadatokat havi rendszerességgel megküldi a Terméktanácsnak, amelyeket megújult honlapunkon nyilvánosan elérhetővé teszünk. (<http://tejtermek.hu/cikkek/piaci-jelentestetel>)

KAMARAI VÁLASZTÁSOK

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara 2017. november 3-án megtartott választási eredménye alapján a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége és 17 támogató – köztük a Tej Terméktanács – szervezetének küldöttjelölt-listáján szereplő személyek kerültek a megyei küldöttgyűlésekben megválasztásra.

A Terméktanács a részére előzetesen biztosított 40 helyből 36 jelöltet tudott ténylegesen állítani. A megyei tisztségviselők megválasztására a 2017. november 23-25. közötti alakuló küldöttgyűlésen került sor.

A 2017. december 20-i országos alakuló közgyűlésen az elnök, az alelnökök, az Országos Etikai Bizottság, az Országos kamarai osztályok elnökei, az Ellenőrző

Bizottság, valamint a Választottbíróság bírái kerültek megválasztásra. A kamara vezetése változatlan: elnöke továbbra is Györffy Balázs, alelnökei Éder Tamás, ifjabb Hubai Imre, Kis Miklós és Zászlós Tibor lettek a küldöttek döntése alapján.

A Tej Terméktanács tagságából 18 küldött és 6 elnökségi tag kapott tisztséget, míg az Ügyvezető Igazgató Országos Ellenőrző Bizottsági tag pozíciót szerzett.

(Forrás: <http://nak.hu/sajto/sajtokozulemenyek/95507-megvalasztottak-a-nemzeti-agrargazdasagi-kamara-megyei-tisztsegyiseit>)

	országos küldött	megyei alelnök	megyei osztályelnök	megyei etikai bizottság tag
Bács-Kiskun	Dávodi Aug. 20. Zrt., Bóthe Béla			
Baranya				Kiss János, Sombereki Zrt
Békés	HALADÁS PLUS Kft., Lipták László		HALADÁS PLUS Kft., Lipták László	
Borsod-A.-Z.				
Pest	Jászkarajenői Mg. Zrt., Töröcsik István	Jászkarajenői Mg. Zrt., Töröcsik István	Toldi-Tej Kft., Kustár Tamás	
Csongrád				
Fejér	Bicskei Mg. Zrt., Hegedűs Imre Mezőfalvai Zrt. Zászlós Tibor	ARANYBULLA Mg. Zrt., dr. Bódizs Tamás	Bicskei Mg. Zrt., Hegedűs Imre Alföldi Tej Zrt., Mélykúti Tibor	
Győr-M.-Sopron	Mihályi Agrár Zrt., Sümeghy Péter			Mihályi Agrár Zrt., Sümeghy Péter
Hajdú-Bihar				
Heves				PÉLY-TISZATÁJ Zrt., Balázs Nóra
Jász-N.-Sz.	JÁSZKISÉRI LAKTORED Kft. Zilahiné V. Piroska			
Komárom-E.		ARANYKOCSI Zrt., László Kálmán		
Nógrád				Torák Kornél Károly
Somogy			Fino-Food Kft., Szommerné Egyed Linda	
Szabolcs-Sz.-Bereg				Varga Zoltán
Tolna		Tolnatej Zrt., Koller Attila	Tolnatej Zrt., Koller Attila	
Vas				Celli Zrt., Dr. Pörnczi Károly
Veszprém				
Zala		Pannontej Zrt., Kajdon Attila		

KÍNAI AUDIT

A Terméktanács és a Kínai Nagykövetség között még 2016 októberében folytatott egyeztető megbeszélést követő decemberi audit után csaknem egy évvel, 2017 novemberében a kínai hatóságok kiadták a hivatalos határozatot, miszerint 13 magyar létesítmény számára lehetővé vált, hogy tejet és tejterméket szállítson a Kínai Népköztársaság területére.

„RÖGÖS TÚRÓ”

A „Rögös túró” Hagyományos Különleges Termék (HKT) bejegyzésére korábban benyújtott kérelem a szükséges módosítások átvezetésével 2017 év elején megismétlésre került. Az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága 2017 októberében a kérelem vizsgálatának lezárásáról tájékoztatta a Terméktanácsot néhány tisztázást, illetve pontosítást igénylő rész megjelölésével. A Terméktanács Titkársága a hiánypótlási dokumentációt határidőre benyújtotta.

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÉPTÁVÚ ELŐREJELZÉSE (2017-2030)

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága a 2017. szeptember végével rendelkezésre álló piaci adatok és a Bizottság agrár-közigazgatási modell számításai alapján elkészítette a mezőgazdasági termékpályákra vonatkozó középtávú előrejelzését a 2017-2030. időszakra.

A tej és tejtermékek piaca az elmúlt évek nehézségei ellenére a növekvő világpiaci és uniós keresletnek köszönhetően hosszú távon erősödhet, mindamellett, hogy a továbbra is változékony piaci árak következtében a rövidtávú piaci egyensúlytalanságok nem zárhatóak ki.

A teljes és sovány tejpor, a sajt és a vaj globális kereskedelme várhatóan évente 1 millió tonnával fog bővülni tej egyenértékben, amely jelentősen alatta marad az elmúlt tíz évben mért átlagnövekedésnek. Ezen prognózis alól a vaj jelent kivételt, amelynek kereskedelme az elmúlt évtizedben tapasztaltnál nagyobb ütemben fog bővülni. A világ vezető tejtermékimportőre Kína marad, kereslete az elmúlt évek mérséklődése ellenére jelentősen növekedni fog.

A teljes és sovány tejpor, a sajt és a vaj globális keresletnövekedésének 30%-át várhatóan az EU feddi le. A savóport és a friss tejtermékeket is hozzáadva az

előző termékekhez, az EU exportjának növekedését évi 500.000 tonnára becsülik tej egyenértékben, a növekedés főként a sajt és a sovány tejpor piacát érinti.

Ezzel párhuzamosan évente mintegy 900.000 tonnában mérhető az a tejmenyiség, amely az EU növekvő belső keresletének kielégítéséhez, ezen belül elsősorban sajt, illetve egyéb tejtermékek (desszert termékek, gyermek tápszerek, fehérje- és savókoncentrátumok stb.) előállításához szükséges. Egyre nagyobb kereslet mutatkozik a tejtermékek iránt más élelmiszerek (például pizza, készételek, cukrász- és péksütemények) összetevőiként is, amely éles ellentétben áll a fogyasztói folyadéktej fogyasztás folyamatos csökkenésével.

A tartós uniós, illetve globális kereslet az EU tejtermelésének átlagosan 1%-ot közelítő (~1,4 millió tonna) évenkénti növekedését indukálja, amelyet azonban az időjárási és a piaci körülmények jelentősen befolyásolnak. Ez a növekedés mérsékeltnek tűnhet, figyelembe véve, hogy 2014. és 2016. között összesen 10 millió tonnával növekedett az EU tejtermelése. Tekintettel azonban arra, hogy az EU Új-Zéland és az USA versenytársa, az előrejelzések szerinti mértékű növekedés elegendő a potenciális keresletnövekedés kielégítésére.

Az EU tejtermelésének növekedése behatárolt a természeti erőforrások rendelkezésre állása által, amely korlát ugyanígy a versenytársakra is érvényes. Mindazonáltal a termelési rendszerek fokozatos változása és a fogyasztói elvárásoknak megfelelően az organikus termelés nagyfokú elterjedése várható a jövőben.

(A teljes előrejelzés megtalálható angol nyelven a https://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/medium-term-outlook_en oldalon.)

SALÁTARENDELET ~ OMNIBUS MEGÁLLAPODÁS

A 2017/2393/EU rendelettel (salátarendelet ~ omnibus megállapodás) 2018. január 1-jén a közös agrárpolitika (KAP) területére vonatkozóan több olyan technikai jellegű módosítás is életbe lépett, amely – a jogalkotók szándéka szerint – megkönnyíti majd az európai mezőgazdasági termelők mindennapjait és a tagállami közigazgatási szervek munkáját.

A salátarendelet mezőgazdasági része a négy KAP-rendeletet, azaz a közvetlen kifizetésekről, a vidékfejlesztésről, illetve a közös piacszerkezetről szóló rendeletet, valamint a horizontális (a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló) rendeletet érinti. Néhány főbb változás:

- **Közvetlen kifizetések:** módosultak az állandó gyepterületre vonatkozó szabályok, rugalmasságot biztosítva a tagállamok részére. A zöldítéssel kapcsolatban is egyszerűsödnek bizonyos szabályok. Emellett az aktív és a nem aktív mezőgazdasági termelők közötti megkülönböztetés opcionális lesz, így azok a tagállamok, amelyeknek ez a feltétel túlzott adminisztratív terhet jelentett, úgy dönthetnek, hogy a továbbiakban nem alkalmazzák azt;
- **Vidékfejlesztés:** a kockázatkezelési intézkedések változnak, mivel bizonyos küszöbértékek csökkennek, a támogatási arányok pedig növekednek. A pénzügyi eszközök felhasználása egyszerűsödik;
- **Közös piacszervezés:** a termelői szervezetek egyes előjogait – így a termelésstervezésnek, a termelési költségek optimalizálásának, a forgalomba hozatalnak és a szállítási szerződésekre vonatkozó tárgyalások lefolytatásának jogát – most minden ágazatra kiterjesztik, hogy ezáltal javítsák a mezőgazdasági termelők helyzetét az ellátási láncban. Ezek az előjogok eddig csak bizonyos ágazatokban, így például az olívaolaj, a marhahús és a szántóföldi növények ágazatában léteztek. Az értékmegosztás szerződéses feltételeinek kollektív megtárgyalása immár a cukorágazaton kívül is lehetséges lesz, önkéntes alapon.

A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet vonatkozásában eszközölt módosítások – egyebek mellett – az alábbi szempontok figyelembevételével kerültek meghatározásra:

- A tej- és tejtermékágazatban – és egyéb ágazatokban – **a termelők, a termelői szervezetek és társulásaik számára jogosultságot kellett biztosítani arra, hogy írásbeli szerződést kérjen még akkor is, ha az érintett tagállam nem tette kötelezővé az ilyen szerződések alkalmazását.**
- A nyers tej szállítására vonatkozó szerződések esetében annak érdekében, hogy a szerződő felek számára a szerződés megszövegezése a szállított mennyiségekre és árakra vonatkozóan egyértelmű legyen, **a tagállamok kötelezhetik a szerződő feleket ezután arra, hogy megállapodjanak arról, milyen összefüggés áll fenn egy bizonyos szállítandó mennyiség és az e szállításért fizetendő ár között.**
- Rendelkezni kellett arról, hogy **az elismert termelői szervezetek jogosultak lehessenek olyan tevékenységeket végezni, mint a termelés megtervezése, a költségek optimalizálása, a termelői szervezetek tagjai termékeinek forgalomba hozatala és a szerződésekre irányuló tárgyalások lefolytatása.** További biztosítékokat is be kellett

vezetni azonban annak érdekében, hogy az említett tevékenységek ne zárják ki a versenyt.

- **A szakmaközi szervezetek lehetséges céljait ki kellett bővíteni** úgy, hogy az **állategészségügyi, növényvédelmi és környezeti kockázatok megelőzését és kezelését szolgáló intézkedéseket** is magukba foglalják.
- **A szakmaközi szervezetek számára lehetővé kellett tenni, hogy több ágazat vonatkozásában is elismerjék őket.**
- A mezőgazdasági termelők – a mezőgazdasági termelők társulásai – számára lehetővé kellett tenni, hogy az első felvásárlóikkal a piaci ártöbbletekre és árveszteségekre is kiterjedő értékmegosztási záradékokról állapodjanak meg. A szakmaközi szervezetek számára is lehetővé kellett tenni, hogy az értékmegosztásra vonatkozó, általános záradékokat alakítsanak ki. Az értékmegosztási záradékok alkalmazása a mezőgazdasági termelők, társulásaik és első felvásárlói körében önkéntes marad.
- Annak biztosítása érdekében, hogy hatékony módon és kellő időben végre lehessen hajtani az 1308/2013/EU rendelet azon rendelkezéseit, amelyek lehetővé tesznek olyan kollektív megállapodások megkötését és döntések meghozatalát, amelyek a piacokat érintő súlyos egyensúlytalanságok idején az érintett ágazatok ideiglenes stabilizálására irányulnak, az ilyen **kollektív fellépések lehetőségeit ki kellett terjeszteni a mezőgazdasági termelőkre és a mezőgazdasági termelők társulásaira is.**
- Segítséget kellett nyújtani a kvótarendszer megszűnése következtében átmeneti helyzetben lévő tej- és tejtermékágazat számára, továbbá ösztönözni, hogy az ágazat hatékonyabban reagáljon a piaci és áringadozásokra, **az 1308/2013/EU rendelet a tej- és tejtermékágazaton belüli szerződéses megállapodások megerősítésére irányuló rendelkezései a továbbiakban határozatlan időre szólnak!**

A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendeletet érintő főbb módosítások az alábbiak:

148. cikk

- **Szerződéses kapcsolatok a tej- és tejtermékágazatban**

Amennyiben a tagállamok nem élnek az e cikk (1) bekezdésében foglalt lehetőségekkel, **a termelő, a termelői szervezet vagy a termelői szervezetek társulása megkövetelheti, hogy a nyers tej valamely nyerstej- feldolgozó részére történő bármely szállításához a felek írásbeli szerződést kössenek, és/vagy az első felvásárlók – az e cikk (4) bekezdésének első**

albekezdésében foglaltakkal megegyező feltételekkel – szerződésre vonatkozó írásbeli ajánlatot tegyenek. Amennyiben az első felvásárló a 2003/361/EK ajánlás szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozás, a szerződés és/vagy a szerződéses ajánlat nem kötelező, de ez nem érinti a feleknek azt a lehetőségét, hogy egy szakmaközi szervezet által kidolgozott szabványos szerződésmintát használjanak fel

- **Írásos szerződés:**

Ha egy tagállam úgy dönt, hogy a nyers tej szállítására kötelezővé teszi írásbeli szerződés megkötését, akkor előírhatja:

- a feleknek arra vonatkozó kötelezettségét, hogy **egy meghatározott szállítandó mennyiség és az e szállításért fizetendő ár közötti összefüggésről megállapodjanak;**

152. cikk

- **Termelői szervezet**

Az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdésétől eltérve az e cikk (1) bekezdése alapján elismert termelői szervezetek a tagjaik nevében, a tagok összesített termelésének egésze vagy része tekintetében megtervezhetik a termelést, optimalizálhatják a termelési költségeket, forgalomba hozhatják a mezőgazdasági termékeket és tárgyalásokat folytathatnak a mezőgazdasági termékek szállítására vonatkozó szerződésekről.

Erre a következő esetekben kerülhet sor:

- a) ha az említett tevékenységek közül egyet vagy többet ténylegesen végeznek, hozzájárulva ezzel az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések teljesítéséhez;
- b) ha a termelői szervezet koncentrálja a kínálati oldalt és forgalomba hozza a tagjai által előállított termékeket, függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termékek tulajdonjoga átszáll-e a termelőkről a termelői szervezetre;
- c) függetlenül attól, hogy a kialakított ár a tagok egy részének vagy mindegyikének összesített termelése tekintetében azonos-e;
- d) ha az érintett mezőgazdasági termelők az első albekezdésben említett tevékenységek által érintett termékek vonatkozásában nem tagjai más termelői szervezetnek;
- e) ha a mezőgazdasági termékekre nem vonatkozik olyan szállítási kötelezettség, amely a mezőgazdasági termelőknek a nem az érintett termelői szervezethez tartozó szövetkezetben lévő tagságából ered, a szövetkezet

alapszabályában meghatározott feltételeknek, vagy az alapszabályban megállapított, illetve abból eredő szabályoknak és határozatoknak megfelelően.

157. cikk

- **Szakmaközi szervezetek új feladatai:**

xii. a 172a. cikk szerinti, **értékmegosztásra vonatkozó, piaci ártöbbletekre és árveszteségekre is kiterjedő egységes záradékok kidolgozása**, amelyekben meghatározzák, hogy az érintett termékek piaci árának változásaiból vagy az egyéb árutőzsdei fejleményekből fakadó következmények viselését a felek hogyan osztják meg egymás között;

xiii. az állategészségügyi, növényvédelmi és környezeti kockázatok megelőzését és kezelését szolgáló intézkedések végrehajtása.

172a. cikk

- **Értékmegosztási záradékok**

A cukorágazatra vonatkozó egyedi értékmegosztási záradékok sérelme nélkül a mezőgazdasági termelők – ideértve a mezőgazdasági termelők társulásait is – és az első felvásárlók **az értékmegosztásra vonatkozó, piaci ártöbbletekre és árveszteségekre is kiterjedő záradékokról állapodhatnak meg, amelyekben meghatározzák, hogy az érintett termékek piaci árának változásaiból vagy az egyéb árutőzsdei fejleményekből fakadó következmények viselését a felek hogyan osztják meg egymás között**”.

A KAP EGYSZERŰSÖDÉSE

Az Európai Bizottság 2017 decemberében sajtóközleményben jelentette be az uniós mezőgazdasági politika szabályainak további egyszerűsödését.

2018. január 1-jével jelentős módosítások lépnek hatályba az uniós mezőgazdasági szabályokban, miután a mezőgazdasági miniszterek tanácsa és az Európai Parlament elfogadta az úgynevezett salátarendelet mezőgazdasági és vidékfejlesztési vonatkozású részeit. Ez a rendelet az uniós költségvetés végrehajtását szabályozó költségvetési rendelet mellett további tizenöt ágazati jogszabályt módosít, többek között a mezőgazdaság területére vonatkozókat is.

Egyszerűsíti és szilárdabb alapokra helyezi a meglévő uniós szabályokat számos mezőgazdasági területen, a

kockázatkezeléstől a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáig, folytatva a Bizottság által végrehajtott egyszerűsítési és korszerűsítési intézkedések sorát.

A salátarendelet elfogadása többek között a következő fontos előrelépéseket jelenti:

- Erőteljesebb támogatást kap a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban betöltött pozíciója. Az új szabályok tartalmazzák az egyes termékágazatok tekintetében letárgyalandó értékmegosztási záradékokat, és a mezőgazdasági termelőket első ízben jogosítják fel írásos szerződés megkötésére (kivéve a kkv-kkal folytatott kereskedelem esetében).
- Egyszerűsödnek a mezőgazdasági termelőket segítő kockázatkezelési eszközök, ideértve egy ágazatspecifikus jövedelem-stabilizációs eszközt, valamint a biztosítási rendszerek olyan módosítását, amelynek köszönhetően akár 70%-os kompenzáció nyújtható azon mezőgazdasági termelők számára, amelyek termelése vagy jövedelme legalább 20%-kal csökkent.
- Egyértelműsödnek a piaci intervenciós szabályok, melyek révén a Bizottság gyorsan, állami intervenciós vagy magántárolási intézkedések alkalmazása nélkül tudja kezelni a piaci hiányosságokat.
- A tagállamok rugalmasabb lehetőségeket kapnak arra, hogy a termeléstől függő önkéntes támogatás révén segítsék a gazdasági, társadalmi vagy környezeti szempontból jelentős ágazatokat, még akkor is, ha azok nincsenek válságban.
- Egyértelműbb szabályok vonatkoznak a mezőgazdasági termelők támogatására, különösen az aktív mezőgazdasági termelők fogalmának rugalmasabb meghatározása és a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott erőteljesebb ösztönzők révén, miközben a kiegészítő támogatások 25%-ról 50%-ra nőnek, illetve minden fiatal mezőgazdasági termelő lehetőséget kap, hogy e támogatásokat a teljes öt éves időszakra igényelje, tekintet nélkül arra, hogy a tevékenység kezdetét követő első öt évben mikor kérelmezi azt.
- Hatékonyabban érvényesülnek a környezetvédelmi intézkedések, ideértve a növénytermesztés diverzifikálására vonatkozó szabályok egyszerűsítését, valamint három új, a nitrogénmegkötő növényekkel foglalkozó ökológiai jelentőségű terület hozzáadását, amely több lehetőséget biztosít a mezőgazdasági termelőknek és a nemzeti hatóságoknak a saját egyedi körülményeik érvényesítésére.

A salátarendelet keretében javasolt változások, amelyek a rugalmasabb és kevésbé bürokratikus szabályokra, valamint az olyan kulcsfontosságú területek eredményeinek javítására helyezik a hangsúlyt, mint a környezetvédelmi fellépés és a mezőgazdasági termelők támogatása, teljes mértékben összhangban állnak a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó új megközelítéssel.

(Forrás: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5242_hu.htm)

KAP REFORM – AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Az Európai Bizottság 2017. november 29-én tett közvé a Közös Agrárpolitika (KAP) 2020 utáni kereteit meghatározó közleményét. „Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője” című közlemény alapkőve a szabályok egyszerűsítése és a rugalmasabb megközelítés annak érdekében, hogy a KAP valós eredményeket hozzon a gazdálkodók támogatása terén, és meghatározza az uniós mezőgazdaság fenntartható fejlődésének irányát. A közlemény kiemelt kezdeményezése, hogy a tagállamok szélesebb hatáskört kapjanak azt illetően, hogyan és hová fektetik be KAP-támogatásukat, hogy teljesüljenek a környezetvédelemmel, klímaváltozással és fenntarthatósággal kapcsolatos közös célok.

A jelenlegi kétpilléres struktúra megtartása mellett az egyszerűbb, rugalmasabb megközelítés részletes intézkedéseket határoz meg az Unió szinten elfogadott célkitűzések elérése érdekében. Ezt követően minden uniós ország kidolgozza a saját – a Bizottság által jóváhagyott – stratégiai tervét, amelyben meghatározza a célkitűzések elérésének tervezett módját. A megfelelés helyett a folyamat nyomon követése és a támogatás eredményorientált módon való elköltsége kap nagyobb hangsúlyt. A mezőgazdasági termelők támogatása továbbra is közvetlen kifizetési rendszeren keresztül folyik majd. A közlemény a teljesség igénye nélkül vizsgálja a mezőgazdasági termelők bevételeinek igazságos és célzottabb támogatásának lehetőségeit. A főbb javaslatok között szerepel a modern technológiák használatának ösztönzése, kiemelt figyelem a fiatalok gazdálkodásra ösztönzésére, a polgárok fenntartható mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos aggodalmainak kezelése, a szakpolitikák közti következetes, globális célokkal összhangban lévő fellépésre való törekvés, valamint kockázatkezeléssel kapcsolatos uniós szintű platform létrehozása a gazdálkodók segítésére.

A közlemény ugyanakkor nem vetíti előre sem az uniós pénzügyek jövőjéről szóló vita kimenetelét, sem a

következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatok tartalmát.

A Bizottság a közleményben felvázolt célokat megvalósító jogalkotási javaslatokat 2018 nyara előtt, a többéves pénzügyi keretről szóló javaslat kihirdetését követően terjeszti elő.

(Forrás: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4841_hu.htm)

OMNIBUS MEGÁLLAPODÁS – EU BIZOTTSÁGI NYILATKOZAT

Az EU Bizottság Omnibus megállapodásra (termelői együttműködések) vonatkozó nyilatkozatában megjegyzi, hogy a Parlament és a Tanács által elfogadott módosítások jellegüket tekintve érdemi módosítások, és a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 15. pontjában előírt hatásvizsgálat elvégzése nélkül kerültek elfogadásra. Ez nemkívánatos jogi és eljárási bizonytalansághoz vezet, amelynek hatásai és következményei nem ismertek. Mivel a Bizottság eredeti javaslatának módosításai együttesen a jogi keret jelentős megváltozását eredményezik, a Bizottság aggodalommal állapítja meg, hogy a termelői szervezetek javát szolgáló új rendelkezések némelyike veszélyeztetheti a mezőgazdasági kistermelők életképességét és sértheti a fogyasztók érdekeit.

A Bizottság megerősíti kötelezettségvállalását a mezőgazdasági ágazatban folyó hatékony verseny védelmére, és teljeskörűen érvényesíti a közös agrárpolitikának az Európai Unió működéséről szóló szerződés 39. cikkében meghatározott célkitűzéseit. Ebben az összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy a társjogalkotók által elfogadott módosítások csak igen korlátozott szerepet irányoznak elő mind a Bizottság, mind a nemzeti versenyhatóságok számára a hatékony verseny védelme terén. A Bizottságnak a „salátarendelet-javaslatra” vonatkozó átfogó megállapodása, mely felöleli a Parlament és a Tanács által elfogadott módosításokat is, nem érinti sem a Bizottság által e területeken a 2020 utáni időszakra vonatkozó közös agrárpolitika reformjával összefüggésben megteendő jövőbeli javaslatokat, sem azon egyéb kezdeményezéseket, amelyek kifejezetten az Európai Parlament és a Tanács által most elfogadott szöveg révén érintett egyes kérdések kezelését célozzák.

A Bizottság sajnálatát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a társjogalkotók nem kezelték megfelelően azt a helyzetet, hogy a Bizottságnak és a nemzeti

versenyhatóságoknak csak igen korlátozott mozgásterük maradt a hatékony verseny védelme érdekében történő fellépésre, és aggodalmát fejezi ki e korlátozásnak a mezőgazdasági termelőkre és a fogyasztókra gyakorolt lehetséges hatásai miatt.

A Bizottság felhívja a figyelmet arra, hogy a jogi szöveget a Szerződéssel összhangban kell értelmezni, különösen a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok olyankor történő beavatkozásának lehetősége tekintetében, ha egy jelentős piaci részesedéssel rendelkező termelői szervezet megpróbálja korlátozni tagjai cselekvési szabadságát. A Bizottság sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jogi szöveg nem biztosítja egyértelműen ezt a lehetőséget.

(Forrás: *Európai Bizottság*)

EU PROMÓCIÓ

Az Európai Bizottság az európai mezőgazdasági termékek Unión belüli és világszintű promócióját célzó programok számára kiírt pályázati felhívást tett közzé. A programok társfinanszírozására fordítható összeg a 2017-es 142 millió euróról 169 millió euróra emelkedett.

A rendelkezésre álló támogatásnak mintegy kétharmada az uniós élelmiszeripari termékek nem uniós országokban való promóciójára lett előirányozva. Különösen azon országok részesülnek előnyben, amelyek esetében az európai agrár-élelmiszeripari export mértékének jelentős növekedésére lehet számítani – ezen országok közé tartozik például Kanada, Japán, Kína, Mexikó és Kolumbia. Az Unión belüli programok esetében a fogyasztóknak a minőséggel kapcsolatos uniós rendszerekről és címkékről – például a földrajzi jelzésekről és a biotermékekről – való tájékoztatásán lesz a hangsúly. Az ágazati támogatásból az olyan programok fognak részesülni, amelyek a fenntartható állattenyésztést – többek között juh- és kecsketenyésztést – ösztönzik. További összeg került elkülönítésre az egészséges étkezést népszerűsítő, valamint a gyümölcs és zöldség fogyasztására ösztönző kampányok számára.

Kereskedelmi szervezetek, termelői szervezetek és promóciós tevékenységekért felelős agrár-élelmiszeripari szervek széles köre jogosult a támogatás megpályázására. „Egyszerű” programokat nyújthat be egy vagy több, ugyanazon tagállamban székhellyel rendelkező szervezet, míg „összetett programmal” legalább két tagállamból legalább két pályázó szervezet, vagy egy vagy több európai szervezet pályázhat. A nyertes

kampányok lefutási ideje átlagosan három év. A pályázatok erre kijelölt weboldalon való benyújtásának határideje 2018. április 12. A Bizottság értékeli a pályázatokat, és az ősz folyamán kihirdeti a nyertes pályázók jegyzékét.

(Forrás: Európai Bizottság)

COPA-COGECA TEJ ÉS TEJTERMÉK MUNKA-CSOPORT/TEJ ÉS TEJTERMÉK CIVIL DIALÓGUS CSOPORT

A COPA-COGECA, az Európai Unió legjelentősebb agrár érdekképviselőjének 2017. október 16-i Tej Munkacsoport, illetve az EU Bizottság Tej és Tejtermék Civil Dialógus Csoport 2017. október 17-i ülésén az unió számos ágazati szakértője mellett a Tej Terméktanács az Ügyvezető Igazgató személyében képviseltette magát.

A COPA-COGECA ülésén előadások hangzottak el a piaci lehetőségekről és a határidős kötésekről, az új KAP tervezetről, az 'Omnibusz' tárgyalásról, a Tejcsoomag értékeléséről és a BREXIT tárgyalásokról. A Tej és Tejtermék Civil Dialógus Csoport ülésén a COPA-COGECA ülésen érintett témák mellett a résztvevők tájékoztatást kaptak a tisztességtelen piaci magatartásról szóló konzultációról, az Új-Zélanddal, illetve Kanadával folytatott kereskedelmi tárgyalások, az állami támogatások, valamint az új iskolatej program vonatkozásában.

A piaci helyzetértékelés során elhangzott, hogy habár az európai tejpiac jelenlegi helyzete kedvező, az árak az előző évhez képest relatív magas szintre emelkedtek, az EU tejtermelése folyamatosan emelkedik, amelynek hatására újra túltermelési periódus alakulhat ki. Az újabb válság megelőzése érdekében a tejtermelés önkéntes korlátozása vagy a fogyasztás növelése vetődött fel azonnali és szükséges megoldásként. A felhalmozódott sovány tejpor készletek továbbra is megoldhatatlan akadályt jelentenek, ezért a mezőgazdasági biztos az agrárminiszteri tanácsülésen jogszabály-módosítási javaslatot tesz annak érdekében, hogy jelentősen korlátozza a 2018. évi sovány tejpor intervenciót.

A jelenlévő szervezetek felhívták az ágazat összes európai szereplőjének figyelmét, hogy 'küzdjenek' az imitátumok, a növényi eredetű termékek ellen, különös tekintettel a fogyasztók súlyos félrevezetésére. A jelenlévő szervezetek hangsúlyozták, hogy a tejtermelőknek Európa-szerte élniük kellene a kockázatkezelési eszközökkel is.

Napirendre került az új KAP-tervezet is, amelynek főbb tejpiaci vonatkozású elemei, javaslati közé tartozik – többek között – a jelenlegi piacsabályozási eszközök fenntartása, az intervenció ár emelése és annak a nyerstej árával arányos megállapítása, az intervenció szigorú mennyiségi korlátozása, a kockázatkezelési eszközök, a magántárolási támogatás és a közvetlen tejtermelői támogatások fenntartása, az MMO tőkéletesítése, a szerződéses viszonyokban és a közös tárgyalásokban rejlő lehetőségek jobb kiaknázása, valamint a tisztességtelen piaci magatartások kiszorítása.

Az élelmiszer-ellátási lánc fejlesztésével foglalkozó EU konzultáció kapcsán elhangzott, hogy a webes nyilvános konzultáció elsősorban a gazdák élelmiszerláncban belüli helyzetével foglalkozik, három területet felölelve: a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelem, a piaci átláthatóság és a termelői együttműködések. A kérdőív kitöltésére 2017 novemberéig volt lehetőség, a válaszok feldolgozását és elemzését követően várható, hogy az EU meghatározza a lehetséges lépéseket.

TEJ ÉS TEJTERMÉK CIVIL DIALÓGUS CSOPORT

2017. november 28-án került sor „A mezőgazdasági- és a versenyjog viszonya, különös tekintettel a termelői szervezetekre” témakörben szervezett Tej és Tejtermék Civil Dialógus Csoport ülésre. A téma érintettsége miatt az ülésen részt vett a Tej Terméktanács Ügyvezető Igazgatója.

Részletes tájékoztatás hangzott el az EU Bizottság képviselőjétől arra vonatkozóan, hogy a tejágazatban mely esetekben milyen magatartások mentesülhetnek a versenyjog alól. Az előírások szerint tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, amelynek célja a piaci verseny megakadályozása, a beszerzési vagy eladási árak rögzítése, a termelés, az értékesítés korlátozása, a piacok és a beszerzési források felosztása, árukapcsolás, közös termelési vagy eladási megállapodások, érzékeny információk megosztása. El lehet tekinteni azonban ezen szabályoktól akkor, ha a megállapodás hozzájárul a termelés vagy a forgalmazás javításához, illetve a műszaki/gazdasági fejlődés előmozdításához, illetve lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését az előnyből.

Az ülés során több, az EU-ban működő tejtermelői együttműködés, illetve feldolgozó kapott lehetőséget a bemutatkozásra, valamint ismertetésre került az OMNIBUS jogszabály csomag és az Endívia ügy tejágazati vonatkozása is.

„ENDÍVIA-ÜGY”

Az Európai Bíróság 2017. november 14-én hozott ítéletet az ún. „Endívia-ügy” vonatkozásában. Az ítélet azon vitatott határozat felülvizsgálatára született, amely az egyfelől a franciaországi Versenyhatóság, másfelől egyes vállalkozások és a gazdaságért, iparért és digitális ügyekért felelős minisztérium közötti, azon 2012. március 6-i határozatra vonatkozó jogvitában került meghozatalra, amellyel a Versenyhatóság többek között az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján megállapította egy összetett és folyamatos kartell fennállását az endívia franciaországi piacán, és azt pénzügyi szankcióval sújtotta.

A C671/15. sz. ügyben hozott Bírósági ítélet szerint:

- „az alapügyben szereplőhöz hasonló, a minimális ár kollektív rögzítésére, a forgalomba hozott mennyiségek összehangolására, illetve stratégiai információk cseréjére irányuló magatartások nem vonhatók ki az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében előírt kartelltilalom hatálya alól, ha e magatartásokra különböző termelői szervezetek vagy termelői szervezetek társulásai között vagy az érintett piac közös szervezése keretében az európai uniós jogalkotó által meghatározott célok megvalósítása érdekében valamely tagállam által el nem ismert olyan jogalanyokkal együtt kerül sor, mint amilyenek a termelői szervezet vagy termelői szervezetek társulása jogállásával nem rendelkező szakmai szervezetek vagy az európai uniós szabályozás értelmében vett szakmaközi szervezetek, és
- **az alapügyben szereplőhöz hasonló, az árak vagy a forgalomba hozott mennyiségek összehangolására, illetve stratégiai információk cseréjére irányuló magatartások akkor vonhatók ki az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében előírt kartelltilalom hatálya alól, ha azokra valamely tagállam által elismert ugyanazon termelői szervezet vagy termelői szervezetek ugyanazon társulásának tagjai között kerül sor, és azok szigorúan szükségesek az európai uniós szabályozással összhangban a termelői szervezet vagy a termelői szervezetek társulása számára kitűzött cél vagy célok eléréséhez.”**

Az „Endívia-ügy” a KAP speciálisan erős státuszát támogatja azáltal, hogy a vonatkozó EU Bírósági ítélet kimondja: elismert termelői szervezetek egyes aktivitásai nem esnek versenyjog alá, ha ezen megállapodások vagy aktivitások indokoltak, szükségesek az EU-ban lefektetett célok megvalósítása érdekében. Az ítélet valamennyi mezőgazdasági termékpálya vonatkozásában iránymutató!

(Forrás: Európai Bíróság)

NEMZETI ÉLELMISZER NYOMONKÖVETÉSI PLATFORM – TEJTERMÉK MUNKACSOPORT

A Földművelésügyi Minisztérium és a GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. közötti együttműködési megállapodás értelmében két éves időtartamra létrehozott Platform Tejtermék munkacsoportjának utolsó ülésére 2017. november 30-án került sor. A megbeszélésen a már elkészült Hús ellátási lánc útmutatón keresztül bemutatásra kerültek a főbb fejezetek, tartalmak, valamint tájékoztatás hangzott el egy konkrét pilot bevezetés vonatkozásában.

A Földművelésügyi Minisztérium és a GS1 Magyarország közötti együttműködés folytatódni fog, a 2018. év előreláthatóan a kommunikáció, az útmutatók népszerűsítésének éve lesz, illetve megteszik a szükséges előkészítéseket a vonatkozó képzések megindítására és további pilot bevezetéseket kívánnak elindítani, végigkísérni. Mindemellett a szükséges pénzügyi források megszerzése is prioritás.

A Platform záró konferenciájára 2018. január 24-én kerül sor, ahol nemzetközi nyomonkövetési példák mellett bemutatásra kerülnek a munkacsoportok eredményei, valamint a Földművelésügyi Minisztérium és a GS1 Magyarország közötti együttműködés folytatásaként a 2018. évre tervezett lépések.

(További információ a Tej Termék Tanács Titkárságán elérhető.)

ÉLELMISZERBIZTONSÁG – 2016. ÉVI RASF JELENTÉS

Az Európai Bizottság 2017 novemberében tette közzé 2016. évi jelentését az EU élelmiszerbiztonsági helyzetéről. Eszerint az Európai Unió élelmiszer- és takarmánybiztonsági riasztási rendszerében (RASFF) közzétett csaknem háromezer bejelentés kevesebb mint 1%-a érintett magyar előállítású terméket 2016-ban.

A Magyarországon előállított termékkel kapcsolatosan összesen 24 esetben merült fel élelmiszerbiztonsági probléma, de egyik sem érintette a tej és tejtermék kategóriát.

A 141 hazai vonatkozásúvá vált ügy főként különleges táplálkozási célú élelmiszerekre, étrend-kiegészítőkre, gabona és pékáru termékekre vonatkozott.

A 38 éve működő RASFF az uniós tagállamok hatóságai közötti gyors információáramlás érdekében jött

létre. E riasztási rendszer segítségével számos élelmiszerbiztonsági kockázatot még azelőtt sikerült elhárítani, hogy a kifogásolt termék a vásárlóknak gondot okozhatott volna.

(Forrás: NÉBIH)

TÉT PLATFORM

A TÉT Platform Egyesület 2017. november 7-én kerekasztal beszélgetést tartott a hazai tejtermékfogyasztás helyzetéről. A nyitó előadásban a hazai tej- és tejtermékfogyasztás jellemzői, hozzájárulásuk energia- és tápanyagmérlegünkhöz címmel a 2014-es OTÁP (Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat) eredményeinek friss elemzéséről és a TÉT legfrissebb, 11-18 éves fiatalokra vonatkozó kutatási adatairól kaptak tájékoztatást a résztvevők.

A kerekasztal beszélgetés során neves szakértők, szakmai szervezetek képviselői, valamint egy blogger közreműködésével kerültek megtárgyalásra az adatok, a fiatal generáció egészségügyi állapota, ismerete a tejtermékekről, az egészséges és tudatos táplálkozásról. Egyetértés alakult ki az oktatás fontosságában, továbbá hogy az adott korosztályt a neki megfelelő módon kell megszólítani. Fontos a tévhitek eloszlatása, a tejtermékek pozitív tulajdonságainak hangsúlyozása lehetőleg új megközelítésekből. Az iskolatej program, valamint a közétkeztetés (iskolabüfék) a fiatal korosztály egészségtudatos táplálkozásra nevelésének egyik eszköze, de ugyanígy fontos a minőségi, hazai, minél magasabb feldolgozottságú termékek népszerűsítése.

(A Táplálkozás, életmód, testmozgás (TÉT) Platform 2006-ban alakult meg azzal a céllal, hogy a lehető leg szélesebb körű konszenzuson alapuló együttműködésben cselekedjen az elhízás ellen, a kiegyensúlyozott életmód és táplálkozás megvalósítása érdekében.)

JOGSZABÁLYOK

TÖRVÉNYEK

2017. évi CXXIX. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvényi rendelkezések módosításáról

Az érintett törvények:

- A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény,
- A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény,
- A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény.

2017. évi CLIX. törvény az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő törvények és egyes egyéb törvények módosításáról

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény vonatkozásában módosul az adózás rendjéről szóló törvénynek az élelmiszer-értékesítést kezelő személyzet nélkül végző automata berendezés üzemeltetésével kapcsolatos 230. §-a.

A módosítás szerint az előírt kötelezettségek az eddig meghatározott időpont (2017. június 30.) helyett az adópolitikáért felelős miniszter – későbbiekben

meghirdetésre kerülő – rendeletében meghatározott időponttól terheli az üzemeltetőt.

A módosítással minden egyéb, az eredeti időponttal kapcsolatos átmeneti rendelkezés hatályát veszti.

Fentiek mellett módosul:

- Az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény
- Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény
- A népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény
- A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvény

2017. évi CLXXXIII. törvény az agrárium versenyképességének javítása érdekében egyes törvények módosításáról

A törvény – egyebek mellett – módosítja:

- *A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvénynek az agrárkamara tisztségviselőire vonatkozó közös rendelkezéseit tartalmazó előírásait, a jégkár-megelőző rendszer működtetését, valamint*
- *A mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi*

szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvényt – többek között – az alábbiak szerint:

- a 3. §-ban meghatározott fizetési határidő vonatkozásában a termelő, feldolgozó és felvásárló mellett a forgalmazó is a törvény hatálya alá került,
- a Kötelező szerződésekkel foglalkozó rész (7.§) kiegészítésre került a termelő, a feldolgozó, a felvásárló, valamint a forgalmazó viszonylatában értékesített friss, illetve gyorsan romló mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékkel,
- a 25. § Megállapodások és összehangolt magatartások közé beépítésre került a nemzeti minőségrendszer, valamint önkéntes mezőgazdasági-termék tanúsítási rendszer elismerési eljárás

KORMÁNY HATÁROZATOK

2114/2017. (XII. 28.) Korm. határozat a Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1248/2016. (V. 18.) Korm. határozat módosításáról

A módosítással a Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretét meghatározó 1. melléklet kiegészül a Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energia-hatékonyágának javítása jogcímmel, a felhívás keretszegét 35,00 Mrd Ft-ban meghatározva.

MINISZTERI RENDELETEK

51/2017. (X. 13.) FM rendelet az egyes agrártámogatások 2017. évi összegeinek megállapításáról

A rendelet – egyebek mellett – meghatározza az egységes területalapú támogatás, az átmeneti nemzeti tej-támogatás, valamint a termeléshez kötött közvetlen támogatások összegét.

Az egységes területalapú támogatás keretösszege 227.830.155.170 Ft, a támogatható terület nagysága legfeljebb 4.966.738 hektár. A 2017. október 16-tól kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 32.110 Ft.

Átmeneti nemzeti tejtámogatás jogcímen összesen legfeljebb 10.941.471.197 Ft, azaz történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 5,87 Ft támogatás vehető igénybe, amely támogatás a 2017. évben kifizetésre kerül.

A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételenek szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghatározott támogatási jogcímekre 2017. október 16. után kifizethető előleg maximális értékei:

	A	B
1.	9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghirdetett jogcím	Az előleg maximális értéke (Ft)
2.	anyajuhtartás támogatás	5.236
3.	anyatehéntartás támogatás	31.859
4.	hízottbika-tartás támogatás	12.757
5.	tejhasznú tehéntartás támogatás	71.828
6.	rizstermesztés támogatás	158.559
7.	cukorrépa termesztés támogatás	100.474
8.	zöldségnövény termesztés támogatás	60.401
9.	ipari zöldségnövény termesztés támogatás	41.603
10.	ipari olajnövény termesztés támogatás	51.303
11.	extenzív gyümölcsstermesztés támogatás	51.219
12.	intenzív gyümölcsstermesztés támogatás	85.647
13.	szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás	36.005
14.	szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás	16.399

36/2017. (X. 31.) NGM rendelet a fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 16/2015. (V. 29.) NGM rendelet és az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automataberendezések üzemeltetői számára az Automata Felügyeleti Egység beszerzéséhez nyújtandó támogatásról szóló 20/2017. (VII. 31.) NGM rendelet módosításáról

A rendelet elsősorban az egyes határidők vonatkozásában tartalmaz módosításokat:

- Az Automata Felügyeleti Egység telepítésére előírt 2017. november 30-i határidő helyett az adózás rendjéről szóló törvényben az automataberendezések AFE-val való ellátására előírt határidő.
- A kérelem benyújtási határideje 2017. augusztus 31. helyett 2017. november 17.
- A támogatási előleggel való elszámolási határidő a „legkésőbb 2018. január 31-ig” helyett „legkésőbb az 5. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott határidőt követő 60 napon belül”.
- Az üzemeltető adóigazolásának, illetve a rendelet 1. melléklete szerinti nyilatkozatának átadási határideje a „legkésőbb a felügyeleti szolgáltatói szerződés megkötését követő 8 napon belül” helyett „a felügyeleti szolgáltatói szerződés megkötését követően, legkésőbb 2017. november 3-ig”. Ugyanitt

kiegészítésre került a jogszabály azzal, hogy a határidő elmulasztása jogvesztő.

A rendeletnek a támogatással értékesített AFE telepítésének határidejét meghatározó 6. §-a hatályát veszítette, valamint törlésre került a korábbi rendeletből a támogatás jogosulatlan igénybevétele esetére előírt kötbérfizetési kötelezettség.

55/2017. (XI. 6.) FM rendelet az egyes közvetlen és nemzeti támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet többek között az alábbi rendeletek tekintetében tartalmaz módosításokat:

A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételeinek szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet

A rendelet – egyebek mellett – módosítja az anyatehéntartás, illetőleg a tejhasznú tehéntartás támogatása jogcíme knél a tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózismentességét igazoló adatok rendelkezésre bocsátását.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettségről szóló piacszerkezési intézkedés kiterjesztéséről szóló 8/2017. (III. 2.) FM rendelet

A rendelet hatálya 2019. február 28-ról 2020. február 28-ra módosul, tekintettel arra, hogy a piacszerkezési intézkedés kiterjesztése három gazdasági évig tartható fenn. Változik továbbá a rendelet 1. és 2. számú melléklete, a jelentéstételi lapokhoz tartozó, korábban hiányos kitöltési útmutatók javításra kerültek.

66/2017. (XII. 22.) FM rendelet az egyes nemzeti forrásból finanszírozott agrártámogatásokat és közvetlen támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról

• *Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet*

Meghatározásra került a 2018. évben rendelkezésre álló keret összeg 10.500 millió forintban, amelyből 2.500 millió forintot a baromfi ágazatban,

6500 millió forintot az egyéb állattenyésztési ágazatban, 1.500 millió forintot pedig vemhes üszők állategészségügyi szolgáltatására, gyógykezelésére és immunizálására kell felhasználni.

• *Az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról szóló 56/2008. (IV. 25.) FVM rendelet*

A 2018. évben rendelkezésre álló támogatási keret összege 3.600 millió Ft-ban került meghatározásra, amelynek terhére a 2017. évben elvégzett, de ki nem fizetett szolgáltatások után járó jogos igények és a 2018. évben elvégzett szolgáltatások támogatása teljesíthető.

• *A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételeinek szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet*

Módosult a birtokon tartási idő alatt történő szaporítási esemény esetében a határidő, az eddigi március 15-i határidőtől eltérően a továbbiakban a tárgyévet követő év január 31-ig bejelentett és nyilvántartott adatok fogadhatóak el.

69/2017. (XII. 27.) FM rendelet az egyes agrárszabályozási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet egyebek mellett módosítja a *Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő Közösségi Marketing Alapba történő befizetéséről szóló piacszerkezési intézkedés kiterjesztéséről szóló 2/2015. (II. 6.) FM rendeletet*, amelynek hatálya 2020. december 31-ig meghosszabbításra került.

48/2017. (XII. 29.) NGM rendelet az uniós vámjog végrehajtásáról szóló törvény hatálybalépésével, az adóigazgatási rendtartásról és az adózás rendjéről szóló törvény hatálybalépésével, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tevékenységével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – többek között – az alábbi rendeletek vonatkozásában tartalmaz módosításokat:

• *Az élelmiszer-értékesítést kezelő személyzet nélkül végző automataberendezés üzemeltetőjének adókötelezettségéről, a bejelentési eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj beszedésének,*

kezelésének, nyilvántartásának és visszatérítésének részletes szabályairól szóló 41/2014. (XII. 29.) NGM rendelet

- hatályát veszti az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettségre vonatkozó 2.§, valamint
  - az igazgatási díjfizetési kötelezettség teljesítésének részletfizetési lehetőségére vonatkozó 5.§.
- **Az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 5/2015. (II. 27.) NGM rendelet**

A módosítással – egyebek mellett – a bejelentési kötelezettség általános szabályait meghatározó 6.§-ból törlésre került az adószám felfüggesztésre vonatkozó kitétel.

NÉBIH KÖZLEMÉNYEK

Jelentősen bővült az elektronikusan indítható ügytípusok száma a Nébih-nél

2017. december 12-től több mint száz új, eddig csak papír alapon intézhető ügytípus elektronikus indításának lehetőségét kínálja a Nébih ügyfelei számára. A részletes ügykatalógus az – ügyfélkapus bejelentkezéssel igénybe vehető – Ügyfélprofil felületen érhető el.

EU JOGSZABÁLYOK

2017/1919/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott tizenharmadik részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejporn értékesítésére irányuló tizenharmadik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2017. október 17-én járt le – a minimális eladási ár 144,05 EUR/100 kg összegben került meghatározásra.

2017/2186/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott tizennegyedik részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejporn értékesítésére irányuló tizennegyedik részleges

pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2017. november 21-én járt le – a minimális eladási ár 139,02 EUR/100 kg összegben került meghatározásra.

2017/2332/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott tizenötödik részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejporn értékesítésére irányuló tizenötödik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2017. december 12-én járt le – minimális eladási árat a Bizottság nem határozott meg.

2017/2349/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendeletnek a pályázat útján értékesített sovány tejporn betárolási időpontjának tekintetében történő módosításáról

Az Európai Bizottság a tej és tejtermékek piacának jelenlegi helyzete, vagyis az árak alakulása és az intervenciós készletek nagysága figyelembevételével indokoltnak tartja a sovány tejporn további mennyiségeinek a betárolási időpont módosítása általi értékesíthetőségét, ezért a 2016/2080/EU végrehajtási rendeletben szereplő 2015. november 1-jei betárolási időpontot 2016. április 1. napjára módosítja.

2017/2393/EU Rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013/EU, a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló 1306/2013/EU, a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 1307/2013/EU, a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU és az élelmiszerláncról, az állategészségügyről és állatjóllétről, valamint a növényegészségügyről és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos kiadások kezelésére vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 652/2014/EU rendelet módosításáról

A jogszabályokról bővebb tájékoztatás található a Tej Terméktanács Jogszabály figyelőjében.

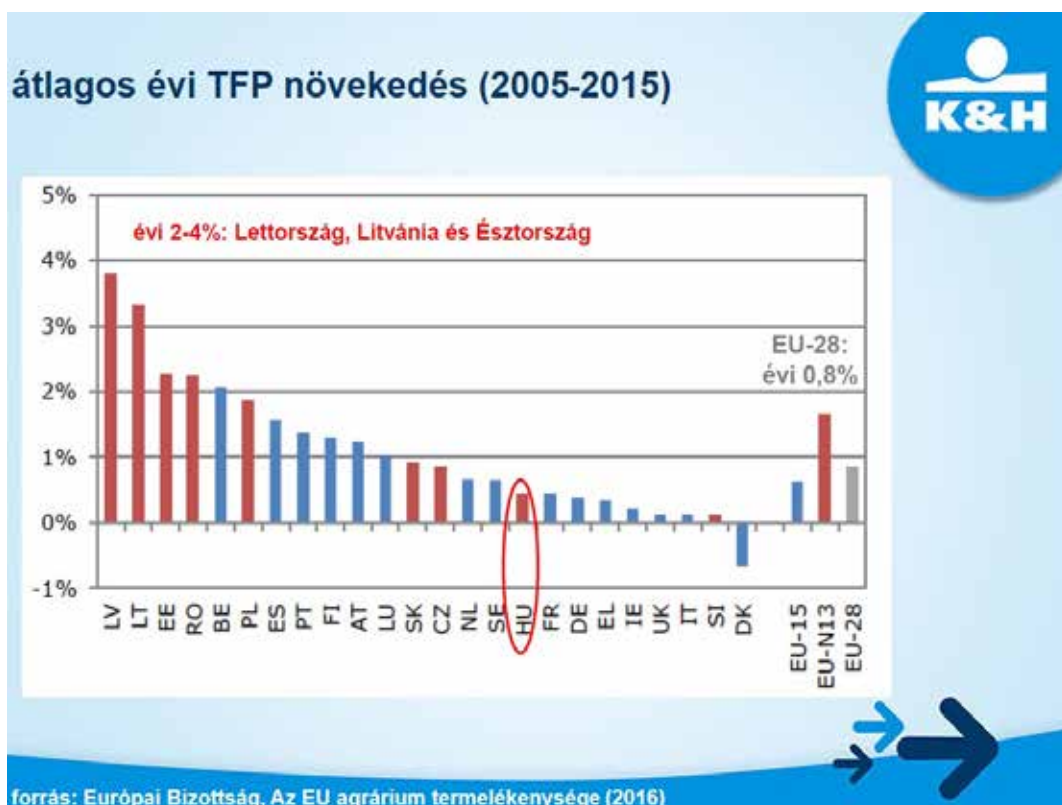
HATÉKONYSÁGNÖVEVELÉS AZ AGRÁRIUMBAN: FELZÁRKÓZUNK VAGY LEMARADUNK?

A mezőgazdaság teljesítményét nagymértékben meghatározza a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználása. Ennek feltétele a humánerőforrás képzése, a méretgazdaságosság optimalizálása, a technológiai fejlődés és a hatékonyság növelése. A tét nem csekély, hiszen az elmúlt 10 évben jelentősen lemaradtunk ezen a téren az EU átlaghoz képest – hangzott el a szektor vezetői számára a K&H-ban rendezett Agrár Klub rendezvényen.

Az országok gazdasági teljesítményét jelentősen meghatározza az alkalmazott technológia szintje, mivel a kibocsátást a tőke és a munka növekedése mellett nagyban meghatározza a rendelkezésre álló termelési tényezők felhasználásának hatékonysága. Ez az ún. teljes faktorproduktivitás (TFP), ami a technológiai fejlődés, a humántőke képzettségi szintje, a növekvő hatékonyság és a méretgazdaságosság együttes hatását jelzi.

„Az EU agrárszektorában 2005 és 2015 között a TFP átlagosan 0,8%-kal nőtt évente, míg Magyarországon ennek durván a felével, körülbelül 0,4%-kal. Ehhez képest a balti államok és Románia mezőgazdasága 2-4%-os éves növekedést produkált. Jól látható tehát, hogy van még hova fejlődni” – hangsúlyozta ki Tresó István, a K&H Agrárfejlesztési főosztály vezetője az agrárszakemberek számára rendezett Agrár Klub szakmai rendezvényen.

A mezőgazdaságban a termelékenység növelésének lehetőségei a technológiai haladásban, a növekvő technikai hatékonyságban és a méretgazdaságosság optimalizálásában rejlenek. „Az új technológiák elterjedése viszonylag lassú folyamat, hiszen a vállalatoknak és a munkavállalóknak egyaránt idő kell az alkalmazkodásra és a technológia alkalmazásának elsajátítására, ráadásul ez a különböző iparágakban igen eltérő ütemben történik. A gyorsabban fejlődő ágazatok – mint például a gépgyártás – hamarabb bevezetik a technikai-technológiai újításokat, így erőteljesebben járulnak hozzá a kibocsátás növeléséhez. Ezzel szemben a mezőgazdaságban viszonylag lassan megy végbe a megújulás folyamata. Ennek oka több dologban keresendő. Egyrészt a technológia fejlesztése kutatásigényes feladat, megköveteli a K+F ráfordítások növelését. Másrészt az új technológiák alkalmazásához nem elegendő a hagyományok alapján történő gazdálkodás, hanem megfelelő szakértelem is kell hozzá, azonban az EU-ban a gazdáknak mindössze 20-40%-a hajlandó tréningekre költeni” – hívta fel a figyelmet dr. Popp József, a Debreceni Egyetem professzora.

MAGASABB ENERGIASZINTEKEN A SYNGENTA SILÓKUKORICÁI

Az elmúlt szezon időjárási anomáliái markánsan rányomták a bélyegüket országszerte a kukorica termesztésére. Emiatt is üde színfoltként tűntek fel a Syngenta nagy termőképességű silókukoricái, a hajdúböszörményi Mezőgazdasági Zrt. területén 2017-ben beállított több vetéside, öntözés nélküli parcellákon. A „főszereplők” mutatók csövekkel és dús, zöld levélzetükkel mutatták meg, hogy hol áll a Syngenta fejlesztési munkája a silókukoricák terén. Ezek a növények ugyanis nagy lehetőségeket tartogatnak a jövőre nézve.

A Syngenta igen sikeres nemesítést folytat az igen korai érésű szegmensben az északi országokban. Ezen hibridek legfőbb jellemzője a korai vethetőséget nyújtó jó hidegtűrés, a stresszes körülmények magasabb szintű toleranciája mellett a többcélú hasznosítás is, így mind szemes-, biogáz- vagy szilázs célokra is megfelelő választás lehet.

A Syngenta silókukorica kínálata folyamatosan bővül. A régi bevált NK Geyser és NK Helico után silókínálatunk az SY Sinceroval újult meg, melyet a SY Zoan silókukoricánk követett. Érzékelve a hazai igényeket és a klímaváltozás okozta tendenciánkat, hibridkínálatunkat az elkövetkezendő években több érésű bevonásával folyamatosan bővítjük.

A hajdúböszörményi silóbemutatónk során a kísérleti térben bemutatott hibrideket három vetésideben vetettük. Az egész kísérletet öntözés nélkül mutattuk be. Az áprilisi és a májusi vetésű hibridek szinte azonos időben virágoztak és a jó virágzás szinkronizációjuknak – nő- és hímvirágzat együtt virágzásának – is köszönhetően nagyon jó volt a megtermékenyülés, így nagyon szép, szemmel benőtt csöveket és kitelt szemeket takaríthattunk be. Az áprilisi és a májusi vetésű hibridekből kisparcellás mintatereket vágunk ki, melyek nyers zöldtermés hozama a korai hibridek esetében 63-66 t/ha, míg a késői szegmens reprezentánsai 77-84 t/ha közötti termésre voltak képesek. A próbavágások során vett minták beltartalmi értékeit a gödöllői ÁT Kft. vizsgálta. A laborvizsgálatok alapján a kiállított hibridek kivétel nélkül magas keményítőtartalommal és NEI értékekkel rendelkeznek, amely alapja egy magas minőségű siló elkészítésének.

A Syngenta kínálatában szereplő hibridek közös jellemzője a magas hektáronkénti zöldtermés, a zöld száron érés és a dús levélzet által is nyújtott kiváló emészthetőség, illetve a jó általános betegség-ellenállóság.

SY ZOAN FAO 560

Új, kimagasló termésre képes hibrid a kései érésű csoport szegmenséből. Kiváló minőségi silókészítés alapjait

teremti meg kompakt és robosztus növényfelépítésével. A hibrid termesztése egyszerre biztosítja a magas nagy zöldtömeget és a kiváló beltartalmi értékeket. NK Helico-nál nagyobb termést és NEI hozamot lehet elérni vele. Jó vízgazdálkodású, közepesen jobb intenzitású silókukorica termesztők részére ajánljuk. Magas növésű hibrid, kiemelkedő zöldtermés jellemzi.

Kiválóan emészthető, energia-dús szilázs készítését teszi lehetővé. Gyors kezdeti fejlődésű. Zöld száron érő hibrid, a szár felszáradása lassú. A NÉBIH vizsgálatokban sztenderdként szereplő hibrid a NÉBIH vizsgálatai alapján csőfuzárium ellenállósága jó.

SY SINCERO FAO 560

Jó agronómiai tulajdonságú, magas robosztus silókukorica, jó adaptációs képességgel rendelkezik, így gyengébb adottságú területeken is sikerrel termesztendő. Erektív, üde, zöldszáron érő és stabil szársziládságú hibrid. A 2015-ös silókukorica fejlesztési kísérletekben a legnagyobb zöldtermést adta mind stresszes, mind normál viszonyok között.

NK Helico-nál nagyobb termést és NEI hozamot lehet elérni vele. 2016-ban bevezetésre kerülő silókukorica hibrid, mely az elmúlt évek termékfejlesztési és demo kísérleteiben már bizonyított Franciaországban és Dél-Kelet Európában! Adaptációs és üzemi kísérletekben tesztelve 2015-ben Magyarország minden országrészében az elsők között végzett. Kiváló ár-érték arány és jó beltartalmi eredményekkel rendelkezik.

SY HELIUM FAO 520

Kimagasló termőképessége, magas, robosztus habitusa miatt kiváló szemes- és silóhasznosításra egyaránt. Tápanyag reakciója és csúcs-termőképessége miatt a magasabb termőképességű, intenzív területekre ajánljuk, szemesként az ország déli részére, silóként minden országrészben egyaránt. Agronómiailag erős szár és gyökérzet jellemzi, betegségekkel szemben toleráns. Zöld száron érik, virágzási ideje és vízleadása miatt ez silóként rugalmas betakaríthatóságot biztosít. Magas szemtermésre és siló hasznosítás esetén kiváló energiatartalmú szilázs készítésre alkalmas hibrid, melyet elsősorban a közepes és jó adottságú területekkel rendelkező termelőknek ajánljuk.

SY TRIADE FAO 470

A nevében is benne rejlik hasznosítási lehetőségének hármassága. A 2015-ös franciaországi bevezetés után, Európa több országában is sikerrel termesztik, nem csak magas szemtermése miatt, hanem kiváló levél és cső egészsége folytán szilázs és Németországban biogáz előállításra hozama alapján is legmagasabb (zöldtermés, beltartalom) értékeket mutatja. Kiváló fejlődési erélyű, magas növésű hibrid. Intenzív, jó vízgazdálkodású területeken rekordtermésre képes. Magas szemsorszámú, jól berakodó csövek jellemzik e lófogú szemtípusú kukorica hibridet.

SY CAMPONA FAO 270

Magas és stabil termés-hozammal bíró silókukorica, mely biogáz célú hasznosításra is kiválóan alkalmas. Gyors fejlődési erélyű, erektív levélzetű, magas növekedésű, flint szemtípusú kukorica. Magas energiatartalommal és jó emészthetőségi mutatókkal rendelkezik. Biogáz hozama szintén az elsők között volt a német-

országi vizsgálatok alapján. Korai vetésre kifejezetten ajánlott, de másodvetésben is magas hozamokat mutató hibrid. Zöld száron érik, és minden talajtípusra ajánljuk.

SY TALISMAN FAO 250

Kettős hasznosítású (siló, szemes) hibrid. Vetés-időre nézve nagyon rugalmas, fő- és másodvetésben vethető. Kezdeti fejlődése nagyon gyors. Köztes szemtípusa miatt vízleadása közepesen gyors, de a szemek szerkezetének köszönhetően a szemminősége nagyon jó – nem törnek a mozgatás során –, s ez ipari felhasználásra is kifejezetten alkalmassá teszi.

Szárazságtűrő képessége jó. Szára nem robosztus, magassága közepes. Zöld száron érik. Szár- és csőbetegségekkel szemben jó ellenálló képességgel rendelkezik emiatt csőegészsége jó. Éréskor a csuhé fellazul. Szem-sorok száma 14-16, a sorokban kb. 30 szem található. Új elismerésű hibrid, mely az osztrák és német független kísérleti hálózatokban (AGES, LTZ) folyamatosan az élen végzett termőképességben. Kifejezetten ajánlott silófelhasználásra kiváló beltartalmi paraméterei miatt, de szemesként és biogáz célra is jeles minősítést kapott a külföldi vizsgálatokban. Jó alkalmazkodóképességű, ezért minden talajtípusra ajánljuk. A belvíztől csak későn visszakapott területekre is ajánljuk. Búza elővetemény.

SY FENOMEN FAO 240

Igen korai érésidőbe tartozó lófogú kukorica, mely egyedülálló módon jól bírja a korai vetést. Szemtípusa miatt vízleadása gyors, az intenzív körülményeket meghálálja, ritkább áll-

ományokban kétcsövűségre hajlamos. Közepes magasságú, nem hagy maga után nagy szármadarványt. Őszi kalászosok kiváló előveteménye. Stresszes, arid körülmények között is kiválóan vizsgázott az elmúlt években. Kifejezetten ajánlott korai vetésre, de megkésett vetéseknél is rekordtermésre képes kettős hasznosítású kukorica.

Dr. Bódi Zoltán
Syngenta Kft.

Immunity+®

KEVESEBB MEGBETEGEDÉS • TERMÉSZETES VÉDELEM • EGÉSZSÉGESEBB ÁLLOMÁNY

**CSÖKKENŐ ELŐFORDULÁS (%) ADOTT BETEGSÉG ESETÉN
IMMUNITY+ BIKÁK LÁNYAI KÖRÉBEN**

20%	KEVESEBB	Elhullás
17%	KEVESEBB	Szubklinikai mastitis
16%	KEVESEBB	Üsző elhullás
12%	KEVESEBB	Sántaság
10%	KEVESEBB	Mastitis
9%	KEVESEBB	Egyéb betegségek
5%	KEVESEBB	Üsző hasmenés
2%	KEVESEBB	Üsző tüdőgyulladás

Számított különbség adott telep Immunity+ bikával termékenyített lányai és más - nem Immunity+ apaságú - lányai között. A vizsgálat 35 telep közel 35000 egyedének adatait tartalmazza.

Forrás: Steve Larmer, Cattle Practice 25/2 (74-81 o.) - 2017

Immunity+ ajánlatunkért keresse fel weboldalunkat
vagy kérdezze Kollegáinkat!

Precíziós borjú és üszőnevelés

Vitafort VitaCalf program

Paulicsek János
szarvasmarha szaktanácsadó
Vitafort Zrt.

Egyedülálló, négyfázisú korcsoportos takarmányozási és monitoring program a borjú és üszőnevelésben

Napjainkban a professzionális tejelő szarvasmarha takarmányozásban a Vitafort Zrt. igen nagy szerepet vállal nem csak Magyarországon, hanem a környező országok telepein is. Meggyőződésünk, hogy a Holstein fríz tejelő szarvasmarha genetikai potenciáljának növelése érdekében az alapokra is nagyobb figyelmet kell fordítani. Ezek az alapok nem csak a termelésre, hanem a hasznos élettartamra is kihatnak, vagyis az utánpótlásra is nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Így a Vitafort Zrt. szakembereinek segítségével kifejlesztésre került egy új típusú borjú és növendéküsző takarmányozási és monitoring program.

A nemzetközileg is újdonságnak számító **Vitafort VitaCalf Program** komplex módon magába foglalja mind a takarmányozás, mind a növendéknevelés technológiáját, amely a szakmában egyedülálló módon kíséri végig a borjakat, születésüktől az ellésig.

Mivel az állattartó telepek tartás és takarmányozás technológiája valamint lehetőségei eltérőek, ezért mindenek előtt egy általunk kidolgozott **telepi auditra** van szükségünk, hogy felmérjük a telepen lévő növendék állomány állapotát. Az audit kiértékelése után egy telepre szabott egyedi ajánlást tudunk készíteni okszerűen és tenyésztő számára leggazdaságosabb formában.

A telepi felmérés két részből áll:

I. Borjúnevelési Program

II. Növendéküsző Program

I. Borjúnevelési Program

A borjak vitalitásának növelését komplexen kell kezelni. Jelen esetben nem csak az egyedi ketreces takarmányozásukat vizsgáljuk meg, hanem már születésük előtt az előkészítő és elletői környezetet is górcső alá vetjük. Erre azért van szükség, mert a kolosztrom minőségét (IgG) az itt etetett TMR mikroelem és táplálóanyag összetétele fogja befolyásolni. Kutatások bizonyítják, hogy a borjak antibiotikumos kezelésének és elhullásának a legfőbb oka az úgynevezett FPT (failure of passive transfer), azaz a gyenge passzív

immunitás. Az ilyen jellegű problémák kiszűréséhez különböző műszerek és eszközök állnak a rendelkezésünkre, melyek segítségével fel tudjuk kutatni a telepen található **immunitási problémák** okát és ezáltal **technológiai és takarmányozási javaslatot** tudunk adni azok megoldására. Ezen felül javaslatot tudunk tenni a **teljes tartástechnológiai és takarmányozási protokoll** kialakítására. A piacon található borjútápok döntő hányada nagy bekeverési arányú és gyenge emészthetőségű ipari melléktermékeket tartalmaz. Ennek megoldására került kifejlesztésre a VitaCalf Junior, amely a kiváló emészthetőség mellett olyan kiegészítő anyagokat is tartalmaz melyek hatására növelni tudjuk a borjak immunitását.

II. Növendéküsző Program

A Vitafort Zrt. növendéküsző program a választástól egészen a problémamentes ellésig tart. Célunk a növendékek **optimális takarmányozása korosztálynak megfelelően**. A tejelő tehenészetek takarmányozásában talán ez a szegmens a legelhanyagoltabb. A tehenészetek versenyképességének növelésében viszont meghatározó szerepet játszik. Jelenleg a gazdaságokban átlagosan az első sikeres termékenyítés 17 hónapos korra tehető és az első ellés 26 hónapos korban következik be. A számok alapján a magyar átlag két-három hónappal van lemaradva a legjobban teljesítő telepekhez képest és ezáltal a össz takarmányozási költség lényegesen, akár több mint 10%-al magasabb is lehet.

A **Vitafort VitaCalf Program négyfázisú, korcsoportos takarmányozási** rendszerét azért fejlesztettük ki, mert így optimalizálni tudjuk a növendékek TMR adagjait mind mikroelem mind pedig táplálóanyag tartalom tekintetében. A **VitaCalf Grow koncentrátum** segítségével képesek vagyunk az eddig problémát okozó kis létszámú **csoportok precíz takarmányozására**, ami segítségével ki tudjuk alakítani az általunk javasolt korosztályos takarmányozási rendszert a telepeken. A program részét képezi egy **monitoring rendszer** is, ami segítségével folyamatosan figyelemmel kísérjük a tenyésztőök ideális növekedését, ezáltal bármilyen probléma felmerülése esetén pontosan meg tudjuk határozni, hogy hol és milyen módon kell korrigálnunk.

Összegzésül elmondhatjuk, hogy a Vitafort szarvasmarha takarmányozási szakemberei által kidolgozott, s a piacon egyedülálló VitaCalf Program (korcsoportos borjú és növendéküsző takarmányozási és monitoring program) segítségével felügyelni tudjuk a telepen lévő állatok egészségi és fejlődési állapotát, ezáltal optimalizáljuk a korcsoportok takarmányozását és kiegyensúlyozott növekedését. Célunk a telepen lévő növendékek felkészítése a jövőbeni hasznos élettartam és a majdani tejtermelés növelésére.

Amennyiben a **VitaCalf Program** felkeltette érdeklődését és új alapokon szeretné állományát utánpótlását felkészíteni a tejtermelésre, keresse a Vitafort Zrt. szarvasmarha szakspecialistáit valamint területi értékesítési szaktanácsadóit!

531-222

VITACALF JUNIOR BORJÚ INDÍTÓ TÁP

A **VitaCalf JUNIOR BORJÚ INDÍTÓ** takarmánykeverék a **VitaCalf** borjú és növendék takarmányozási program első fázisában a borjak egyedi igényét elégíti ki. Ideális összetétele garantálja a bendő gyors fejlődését, a borjú növekedését az optimális testtömeg gyarapodás mellett. A Vitafort új takarmányozási rendszerével elérhetjük, hogy az üszők életkoruknak megfelelő ütemben fejlődjenek és ezáltal az első 6-10 hónapban maximálisan kihasználjuk a genetikai potenciált!

ALKALMAZÁSI JAVASLAT

- Az első két nap alatt kizárólag kolosztrummal itassuk a borjakat, ezt követően pedig tejpótló borjútápszerrel. A 7-80 napos korig a VitaCalf JUNIOR borjú indító tak.keveréket etessük ad.libitum.
- Fokozatosan emeljük az adag nagyságát, amíg el nem érjük az **1,5-2,0 kg**-os napi fogyasztást. Az **1,0-1,2 kg**-os napi fogyasztás után a tejpótló itatását beszüntethetjük, megfelelő **takarmány felvételi kontroll** mellett!!!
Az egyedi ketreces takarmányozási fázisa alatt a szénaetetés nem szükséges viszont a fokozatosság elve miatt a választás előtt egy héttel elkezdhetjük a szénaetetést. A bendőpapillák fejlődését nem a fizikai hanem főleg a kémiai ingerek szabályozzák. A fermentáció során keletkezett illó zsírsavak közül ebben az időszakban legfontosabbak a bendő fejlődése szempontjából a propionsav és a vajsav ami elsősorban az abrak emésztéséből származik. A szálak nehezebben fermentálódnak és térfogatánál fogva korlátozhatja a szárazanyag felvételt és ezáltal csökkenhet a borjú indító táp fogyasztás.
- Javasolt választási időpont. (7-8 hét)**
- Az állatok előtt folyamatosan legyen friss ivóvíz, amint elérik az egy hetes kort!

ELŐNYEI ÉS JELLEMZŐI

- Enzimmel feltárt kiváló emészthetőségű és nagyon alacsony antinutritív faktor szinttel rendelkező szója fehérjét tartalmaz (Hamlet Protein).
- Magas rosttartalma elősegíti a bendőműködés gyors kialakulását.
- ImmunoWall** - tartalma javítja a borjak ellenállóképességét és immunstatuszt.
- Mela-dry** - szárított melasz tartalma biztosítja a jó ízhatást.

Beltartalom	ME	531-222 VITACALF JUNIOR BORJÚ INDÍTÓ TÁP
Nedvesség max.	%	11,50
Nyers fehérje min.	%	20,53
Nyers rost max.	%	12,20
Nyerszsír min.	%	3,40
NE m. min.	MJ/kg	6,71
NE g. min.	MJ/kg	4,42
Kalcium min.	%	1,01
Foszfor min.	%	0,63
A-vitamin	NE/kg	17094,00
D-3 vitamin	NE/kg	3108,00
E-vitamin	mg/kg	111,00
Cukor	%	4,00
Mela-dry		+
HP Rumen Start		+
ImmunoWall		+

432-504

VITACALF GROW NÖVENDÉK ÜSZŐ KONCENTRÁTUM

ALKALMAZÁSI JAVASLAT

- 6-8 hónaptól **0,5 kg - 1 kg**-os adagban a növendék állatok fehérje és aminosav igényének biztosítására a megfelelő növekedés, bendőfejlődés és togyalakulás érdekében.
- A kor szerint kialakított növendék csoportoknak optimálisan beállított TMR – etetési stratégiát kell kidolgozni, amit mérésekkel időszakonként **kontroll**álni kell (súly, magasság)!

ELŐNYEI ÉS JELLEMZŐI

Szerves Se	biológiai antioxidáns rendszer fontos eleme
Biotin	a lábvég állapot stabilizálása, javítása
Diamond XP	teljes emésztőtraktus működésének és egészségének javítása
T5X SD	megköti a mikotoxinokat, stimulálja az immunrendszert
Karba-Go 75	alkalmazásával kedvezően befolyásolható a bendőbeli fehérjemérleg (MFE-MFN)
AminoPro	bakteriális protein (Corynebact.glutamicum), magas nukleotid tartalommal

Beltartalom	ME	432-504 VITACALF GROW NÖVENDÉK ÜSZŐ KONCENTRÁTUM
Nedvesség max.	%	9,80
Ny. fehérje min.	%	40,13
Nyerszsír min.	%	2,90
Nyers rost max.	%	10,00
NE m. min.	MJ/kg	5,00
NE g. min.	MJ/kg	3,28
Kalcium min.	%	2,55
Foszfor min.	%	1,54
Nátrium min.	%	1,60
Magnézium	%	0,32
Cink min.	mg/kg	634,00
Mangán min.	mg/kg	533,00
Réz min.	mg/kg	50,00
Szelén min.	mg/kg	3,45
Szerves Se	mg/kg	1,50
A-vitamin	NE/kg	79 800,00
D-3 vitamin	NE/kg	15 750,00
E-vitamin	mg/kg	756,00
Biotin	mg/kg	10,00
Diamond XP	g/kg	28,00
T5X SD	g/kg	14,00
Karba-Go 75	g/kg	+
AminoPro	g/kg	+

A Vitafort® szarvasmarha-takarmányozási csapata

Szegszárdy Imre
értékesítési igazgató

e-mail: szegszardy.i@vitafort.hu
mobil: +36 30 683 9241

Tóth Attila

üzletágvezető

északnyugat-magyarországi
szarvasmarhaszakspecialista

e-mail: totha.a@vitafort.hu
mobil: +36 30 683 9237

Szarvasmarha szakspecialistáink

Molnár Ernő

délnyugat-magyarországi
szarvasmarha szakspecialista
Zala, Somogy, Tolna, Baranya

e-mail: molnare@vitafort.hu
mobil: +36 30 683 9248

Kiss István

északkelet-magyarországi
szarvasmarha szakspecialista
Pest megye, Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-
Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg,
Jász-Nagykun-Szolnok megye északi része

e-mail: ikiss.vitafort@upcmail.hu
mobil: +36 30 915 3961

Czakó Péter

délkelet-magyarországi szarvasmarha
szakspecialista
Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Hajdú-Bihar,
Jász-Nagykun-Szolnok megye déli része

e-mail: czako.p@vitafort.hu
mobil: +36 30 465 5983

Értékesítés, kereskedelem

Dobosné Spisák Csilla

értékesítési és logisztikai koordinátor

e-mail: kero.o@vitafort.hu
mobil: +36 30 331 9114

Marosi Klára

értékesítési asszisztens

e-mail: marosi.k@vitafort.hu
mobil: +36 29 360 155/148

Lovas Györgyné, Melinda

értékesítési asszisztens

e-mail: melinda@vitafort.hu
mobil: +36 30 683 9239

Értékesítési szaktanácsadóink

Kormány János

délkelet-magyarországi értékesítési
szaktanácsadó
Pest, Bács-Kiskun, Csongrád megye
északi része, Békés megye északi
része

e-mail: janoskormany@gmail.com
mobil: +36 30 683 9245

Fazekas Zoltán

északkelet-magyarországi értékesítési
szaktanácsadó
Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-
Zemplén megye

e-mail: mazli2005@t-email.hu
mobil: +36 30 683 9238

Ferenczi Gergely

északkeleti és kelet-közép magyar-
országi értékesítési szaktanácsadó
Pest, Nógrád, Heves, Hajdú-Bihar,
Jász-Nagykun-Szolnok megye északi része

e-mail: ferenczi.g@vitafort.hu
mobil: +36 30 683 9247

Csanádi László

délkelet-magyarországi
értékesítési szaktanácsadó
Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-
Szolnok, Hajdú-Bihar megye déli
része

e-mail: lcsanadi@szarvas.hu
mobil: +36 30 683 9243

Szuna Alajos

északnyugat-magyarországi
értékesítési szaktanácsadó
Győr-Moson-Sopron, Komárom-
Esztergom, Fejér

e-mail: szuna.alajos@t-online.hu
mobil: +36 30 683 9244

Kun Zoltán

délnyugat-magyarországi értékesítési
szaktanácsadó
Somogy, Tolna, Baranya megye

e-mail: zoltankun.53@gmail.com
mobil: +36 30 684 8884

Stiller Szilárd

nyugat-magyarországi értékesítési
szaktanácsadó
Vas, Zala és Veszprém megye

e-mail: szstiller@gmail.com
mobil: +36 30 655 3938

Paulicsek János

szarvasmarha szaktanácsadó

e-mail: janos.paulicsek@gmail.com
mobil: +36 30 2028 970